

Lider projektu:

Partnerzy projektu:

STRATEGIA WDRAŻANIA PROJEKTU INNOWACYJNEGO TESTUJĄCEGO: „SPECJALNE SZKOLNICTWO ZAWODOWE WOBEC TECHNOLOGII INFORMATYCZNYCH”

Opracowanie:

Mariusz Czajkowski

Sebastian Snop

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Spis treści

I. Uzasadnienie	3
1.1 Opis problemu	3
1.2 Przyczyny występowania problemu	4
1.3 Skala problemu	5
1.4 Konsekwencje istnienia zidentyfikowanego problemu	6
II. Cel wprowadzenia innowacji.....	7
2.1 Cel wprowadzenia innowacji.....	7
2.2 Stan docelowy po wprowadzeniu innowacji	7
2.3 Sposób weryfikacji osiągnięcia celu.....	7
III. Opis innowacji, w tym produktu finalnego	10
3.1. Na czym polega innowacja?	10
3.2. Do kogo jest skierowana innowacja i komu może służyć w przyszłości?	11
3.3. Jakie warunki muszą być spełnione, by innowacja działała właściwie?	11
3.4. Jakie elementy obejmować będzie innowacja?	12
IV. Plan działań w procesie testowania produktu finalnego	13
4.1. Dobór użytkowników i grup odbiorców do testowania.....	14
4.2. Opis przebiegu testowania.....	15
4.3. Sposób monitorowania	16
4.4. Charakterystyka materiałów, które otrzymają uczestnicy	18
5. Sposób sprawdzenia, czy innowacja działa.....	18
5.1. Cel przeprowadzenia ewaluacji.	18
5.2. Sposób oceny wyników testowania.	18
5.3. Oczekiwane efekty ewaluacji.	22
6. Strategia upowszechniania.....	22
6.1. Cel działań upowszechniających	22
6.2. Efekty działań upowszechniających:	23
6.3. Grupy objęte upowszechnianiem.....	23
6.4. Plan działań i ich charakterystyka	24
7. Strategia włączania do głównego nurtu polityki	25
7.1. Cel działań włączających.....	25
7.2. Efekt działań włączających	26
7.3. Grupy objęte włączaniem do głównego nurtu polityki:	26
7.4. Plan działań i ich charakterystyka	27
8. Kamienie milowe II etapu	29
9. Analiza ryzyka.....	30
9.1. Założenia i skala oceny ryzyka.....	30
9.2. Ocena ryzyka	30

Strategia wdrażania projektu innowacyjnego testującego

Temat innowacyjny: Modernizacja oferty kształcenia zawodowego w powiązaniu z potrzebami lokalnego / regionalnego rynku pracy

Nazwa projektodawcy: EUROPIL Elżbieta Pilch

Tytuł projektu: Specjalne szkolnictwo zawodowe wobec technologii informatycznych

Numer umowy: UDA-POKL.09.02.00-32-52/11-00

1. Uzasadnienie

1. 1 Opis problemu

Problem, na który odpowiada projekt to kwestia specjalnych potrzeb edukacyjnych osób z dysfunkcjami (niepełnosprawność umysłowa w stopniu lekkim), wynikających ze specyficznej percepcji i braku dostosowanych do ich potrzeb edukacyjnych materiałów multimedialnych dla szkolnictwa zawodowego. Osoby z tymi dysfunkcjami mają inny sposób percepcji materiałów multimedialnych, co wiąże się również ze specyficznym wykorzystaniem technologii informacyjno-komputerowych (ICT) np. przy tworzeniu mat. dydaktycznych. Osoby niepełnosprawne mają szczególnie trudną sytuację na rynku pracy. We wrześniu 2012 r. osoby niepełnosprawne stanowiły 4,82 % bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowych Urzędach Pracy województwa zachodniopomorskiego (WUP Szczecin 2012)¹ Dane statystyczne wykazują, że tylko niewielki odsetek osób niepełnosprawnych jest aktywnych zawodowo, a przede wszystkim samodzielnych ekonomicznie. Tylko 17,6% osób niepełnosprawnych jest aktywnych zawodowo (BAEL GUS 2012).² Stąd wniosek, że sytuacja osób niepełnosprawnych i ich aktywność zawodowa, a raczej jej brak, ma wpływ na obciążenie systemu pomocy społecznej i system ubezpieczeń społecznych. Równie ważne, jak czynnik ekonomiczny jest znaczenie pracy jako skutecznej terapii dla osób z dysfunkcjami, znacząco przyczyniającej się do pełnienia pełnoprawnych ról społecznych.

Podstawowym źródłem problemów osób niepełnosprawnych na rynku pracy w Polsce są bariery edukacyjne i niski poziom wykształcenia.³

W projekcie jako grupę docelową wybrano osoby niepełnosprawne intelektualnie, ponieważ uczniowie z tą niepełnosprawnością stanowią aż 90% uczniów niepełnosprawnych w ogólnej liczbie uczniów niepełnosprawnych w zasadniczych szkołach zawodowych.⁴

¹ http://www.wup.pl/index.php?id=982#menu_top dane za wrzesień 2012 data dostępu 28.11.2012.

² BAEL GUS II kwartał 2012 dane dotyczące II kwartału roku 2012 (str.3

http://www.stat.gov.pl/cps/rde/xbcr/gus/PW_kwartalna_inf_o_rynku_pracy_2012.pdf data dostępu 2012.11.28).

³ Bartłomiej Piotrowski "Zatrudnienie osób niepełnosprawnych"

http://www.bezrobocie.org.pl/files/1bezrobocie.org.pl/public/biuletyny_fise/100608_biuletyn_fise_2_2010_zatru_dnienie_niepelnosprawny.pdf str. 9 data dostępu 28.11.2012.

⁴ Dane za rok szkolny 2010/2011 wg D. Postaremczak Sytuacja społeczno-zawodowa osób niepełnosprawnych intelektualnie w stopniu lekkim w województwie zachodniopomorskim w Specjalne szkolnictwo zawodowe wobec technologii informatycznych (red.) K. Bondyra, H. Dolata, D. Postaremczak, A. Świdurska Poznań 2012 str. 55.

Grupą docelową (odbiorcami) będą uczniowie niepełnosprawni intelektualnie (ONI) w stopniu lekkim, posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane przez publiczne Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne, uczęszczający do szkół zawodowych i specjalnych szkół zawodowych, zamieszkali na terenie województwa zachodniopomorskiego.

Publiczne Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne⁵ wydają orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej oraz niedostosowanej społecznie, wymagającej specjalnej organizacji nauki i metod pracy. Orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego jest dla każdego ucznia niezbędne, aby mógł kontynuować naukę, w placówkach specjalnych. Z tego względu orzeczenia z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych posiada każdy uczeń Specjalnej Szkoły Zawodowej i SOSW (Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy). Natomiast orzeczenia o niepełnosprawności wydawane przez Powiatowe lub Wojewódzkie Zespoły do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności⁶ w tej grupie odbiorców występują sporadyczne (posiada je ok. 5% uczniów⁷) i dotyczą zwykle tzw. niepełnosprawności sprzężonych.

Ze względu na specyfikę percepcji osoby niepełnosprawne intelektualnie w stopniu lekkim, mają problemy z opanowaniem materiału wykładanego w sposób tradycyjny, dlatego wymagają wsparcia w obszarze edukacji. Głównym obszarem wsparcia powinien być etap edukacji pozwalający na zdobycie konkretnego zawodu, szczególnie poprzez przygotowanie dostosowanych do specyfiki percepcji osób z dysfunkcjami materiałów multimedialnych zapewniających modernizację oferty kształcenia zawodowego.

1.2 Przyczyny występowania problemu

Przyczyną dotychczasowego stanu są braki w systemie w edukacji, który nie jest dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych intelektualnie w stopniu lekkim, co skutkuje wykluczeniem tej grupy z rynku pracy. Powoduje to wysoki wskaźnik bezrobocia wśród tej grupy. Ta sytuacja jest wynikiem barier w edukacji dla tych osób, które są wynikiem ich specyficznej percepcji i predyspozycji. Osoby z tą dysfunkcją może charakteryzować:

- powolność myślenia,
- brak precyzji,
- problemy z wyodrębnianiem szczegółów,
- problemy z rozpoznawaniem podobnych cyfr i liter,
- trudności z zauważeniem związków przyczynowo-skutkowych,
- kłopoty z koncentracją,
- brak podzielności uwagi,
- zaburzenia myślenia abstrakcyjnego.⁷

⁵ Funkcjonujących na podstawie Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 września 2008 roku w sprawie orzeczeń i opinii wydawanych przez zespoły orzekające działające w publicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych.

⁶ Których działalność reguluje Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. O rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 214, poz. 1407).

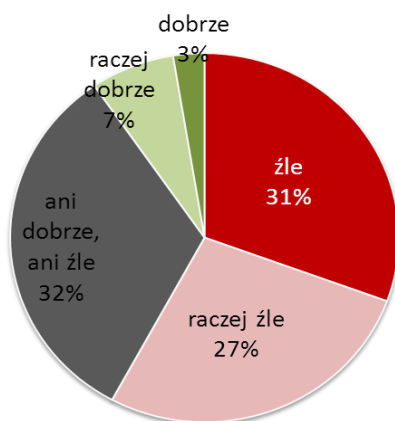
⁷ D. Postaremczak *Sytuacja społeczno-zawodowa osób niepełnosprawnych intelektualnie w stopniu lekkim w województwie zachodniopomorskim w Specjalne szkolnictwo zawodowe wobec technologii informatycznych* (red.) K. Bondyra, H. Dolata, D. Postaremczak, A. Świdurska, Poznań 2012 str. 50.

Warto jednak zwrócić uwagę na fakt, że proces spostrzegania u tych osób jest uzależniony od poziomu wyćwiczenia i doświadczenia. Osoby z tymi deficytami łatwiej koncentrują się na konkretnych zagadnieniach niż na abstrakcyjnych opisach. Najlepsze efekty edukacyjne dają materiały złożone z tekstu i obrazu stąd tak duże znaczenie materiałów multimedialnych, które mogą pokazywać praktyczne etapy pracy lub przykładowo wykorzystanie narzędzi dla efektywnego kształcenia zawodowego osób z deficytami intelektualnymi w stopniu lekkim.⁸

1.3 Skala problemu

Skala problemu w województwie zachodniopomorskim wykazuje tendencję wzrostową. Występuje stały wzrost liczby zarejestrowanych w PUP w województwie zachodniopomorskim osób niepełnosprawnych: do liczby 4556 osób (wrzesień 2012) oznacza to wzrost o 18,2 % w porównaniu do roku 2010 (WUP Szczecin wrzesień 2010).⁹ Stosunek liczby uczniów z lekką niepełnosprawnością intelektualną do ogólnej liczby niepełnosprawnych w zasadniczych szkołach zawodowych wynosił 90% - 134 uczniów na ogólną liczbę 149 niepełnosprawnych uczniów w województwie zachodniopomorskim (rok szkolny 2010/2011).¹⁰

Oferty pracy skierowane do osób niepełnosprawnych stanowiły tylko 2,1% zarejestrowanych ofert pracy (GUS 2010). Świadczy to o wyjątkowo trudnej sytuacji osób niepełnosprawnych na lokalnym, zagrożonym wysokim bezrobociem rynku pracy w województwie zachodniopomorskim. W ramach badań realizowanych w projekcie zbadano sytuację społeczno-zawodową osób niepełnosprawnych intelektualnie w stopniu lekkim w województwie zachodniopomorskim pod kątem możliwości podjęcia pracy.

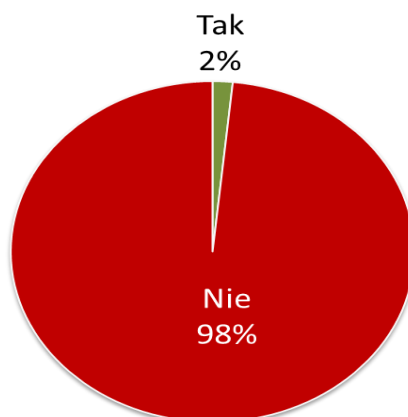
Rys. Opinie pracodawców z województwa zachodniopomorskiego dotyczą możliwości podjęcia pracy przez osoby niepełnosprawne intelektualnie w stopniu lekkim. Badania realizowane w ramach projektu N=1012¹¹

⁸ Ibidem str. 50-51.

⁹ Dane dotyczące województwa zachodniopomorskiego za wrzesień 2010 i 2012 za WUP w Szczecinie http://www.wup.pl/index.php?id=982#menu_top data dostępu 28.11.2012

¹⁰ Ibidem str. 55.

¹¹ Badanie ilościowe pracodawców realizowane na reprezentatywnej próbie pracodawców N=1012 w województwie zachodniopomorskim w 2012 roku zrealizowane w ramach projektu Specjalne szkolnictwo zawodowe wobec technologii informatycznych.

Rys. Opinie pracodawców na pytanie: czy w Państwa firmie pracują osoby niepełnosprawne intelektualnie? Badania realizowane w ramach projektu N=1012¹²

Na uwarunkowania oceny dokonanej przez pracodawców składa się szereg czynników:

- trudność w znalezieniu pracy: 16,5 %,
- brak odpowiednich stanowisk pracy: 15%,
- niekorzystna sytuacja na lokalnym rynku pracy: 13%,
- zjawisko dyskryminacji: 11%.¹³

1.4 Konsekwencje istnienia zidentyfikowanego problemu

Konsekwencją problemu bezrobocia osób niepełnosprawnych intelektualnie w stopniu lekkim jest wykluczenie zawodowe i wypadnięcie zarówno z rynku pracy, jak i z systemu edukacji. Tymczasem praca dla tych osób ma niezwykle ważny, terapeutyczny charakter, który pozwala powrócić do aktywnych ról społecznych. Konsekwencjami zidentyfikowanego problemu mogą być negatywne zjawiska społeczne takie jak wykluczenie społeczne oraz zjawisko dziedziczenia statusu przez następne pokolenia.

Zmieniła się również sytuacja szkolnictwa zawodowego, ponieważ od września 2012 roku weszła w życie nowa podstawa programowa do kształcenia zawodowego.¹⁴ Zmiana podstawy programowej ma znaczenie dla edukacji osób niepełnosprawnych, gdyż zmienia się model kształcenia zawodowego. Obecnie większy nacisk będzie kładziony na integracyjny charakter kształcenia i odejście od typowego kształcenia specjalnego. Oznacza to, że uczniowie niepełnosprawni mają dokładnie tę samą podstawę programową do realizacji, co osoby bez dysfunkcji. Stwarza to nowe ryzyko niesprostania wymaganiom edukacyjnym wynikające z ograniczeń percepcji osób z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim.

¹² Tamże.

¹³ A. Świdurska *Ocena sytuacji i wsparcia instytucjonalnego osób niepełnosprawnych intelektualnie w stopniu lekkim w województwie zachodniopomorskim w świetle wyników badań i analiz w Specjalne szkolnictwo zawodowe* (red.) K. Bondyra, H. Dolata, D. Postaremczak, A. Świdurska, Poznań 2012 str. 83.

¹⁴ <http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU20120000184> stan dostępu na dzień 24.11.2012

2. Cel wprowadzenia innowacji

2.1 Cel wprowadzenia innowacji

Cel wprowadzenia innowacji jest tożsamy z celem głównym projektu. Jest nim opracowanie, przetestowanie oraz upowszechnienie i wprowadzenie do polityki rozwoju innowacyjnego modelu dostosowywania treści multimedialnych, na potrzeby kształcenia zawodowego, do percepcji osób niepełnosprawnych intelektualnie w stopniu lekkim¹⁵.

2.2 Stan docelowy po wprowadzeniu innowacji

Po wprowadzeniu innowacji w szkolnictwie zawodowym będzie można wykorzystać model dostosowywania treści multimedialnych do percepcji osób niepełnosprawnych intelektualnie w stopniu lekkim. Na platformie multimedialnej będzie dostępna metodologia tworzenia treści multimedialnych, w postaci wskazówek i materiałów pozwalających nauczycielom opracowywać materiały multimedialne dla młodzieży z dysfunkcjami intelektualnymi w stopniu lekkim. Będzie to szczególnie pomocne w upowszechnieniu wiedzy dotyczącej opracowywania materiałów multimedialnych wśród nauczycieli kształcenia zawodowego. Każdy zainteresowany taką wiedzą nauczyciel będzie mógł skorzystać z metodologii tworzenia treści multimedialnych, a także zapoznać się z opisem modelu. Platforma będzie także miejscem wymiany informacji o dostępności praktyk. Na platformie multimedialnej będą również dostępne następujące materiały (pozostałe elementy modelu):

- 2 programy do szkolenia nauczycieli (szkolenie narzędziowe z wykorzystania multimedii i szkolenie miękkie z pokonywania barier,
- podręcznik metodyczny wraz z modelowymi konspektami zajęć,
- publikacja dotycząca wykorzystania w szkolnictwie zawodowym multimedialnych narzędzi wsparcia dla osób niepełnosprawnych intelektualnie w stopniu lekkim.

2.3 Sposób weryfikacji osiągnięcia celu

Weryfikacja celu głównego, potwierdzająca faktyczny efekt dopasowania modelu do percepcji uczniów niepełnosprawnych intelektualnie w stopniu lekkim będzie polegać na pomiarze następujących wskaźników rezultatu:

¹⁵ Ilekroć w dokumencie mowa jest o osobach/uczniach niepełnosprawnych intelektualnie w stopniu lekkim rozumie się przez to niepełnosprawnych intelektualnie w stopniu lekkim uczniów szkół zawodowych i specjalnych szkół zawodowych posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane przez publiczne Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne

Wartości wskaźników rezultatu¹⁶:

Cel główny	Dane podlegające weryfikacji	Sposób pomiaru	Wskaźnik weryfikacji osiągnięcia celu
Opracowanie, przetestowanie oraz upowszechnienie i wprowadzenie do polityki rozwoju innowacyjnego modelu dostosowywania treści multimedialnych do percepcji osób niepełnosprawnych intelektualnie w stopniu lekkim na potrzeby kształcenia zawodowego w woj. zachodniopomorskim w okresie od 1.04.2012-30.06.2015	I. Etap testowania (1.02.2013-30.04.2014) <i>1. Suma fiksacji (ilość spojrzeń) na dany element multimedialny.</i> <i>2. Czas do pierwszej fiksacji (pierwszego spojrzenia) na element multimedialny testujących treści multimedialne do zawodu kucharza.</i>	<i>Badanie eyetrackingowe</i> <i>Badanie eyetrackingowe będzie weryfikować materiały multimedialne opracowane zgodnie z metodologią dostosowania treści multimedialnych w odniesieniu do materiałów opracowanych bez wykorzystania metodologii.</i>	<i>Wyższa wartość wskaźnika o 20% przy materiale opracowanym przy wykorzystaniu metodologii dostosowania treści do specyfiki percepcji osób niepełnosprawnych intelektualnie w stopniu lekkim.</i>
	II. Etap upowszechniania (01.01.2015-30.06.2015) <i>Wzrost umiejętności konkretnej liczby użytkowników w zakresie odpowiedniego wykorzystania multimedialnych /metodologii.</i>	<i>Test sprawdzający po zakończeniu szkoleń w fazie testowania i upowszechniania (min. 80% poprawnych odpowiedzi). Ocena ekspercka przygotowanych materiałów przez nauczycieli dokonywana przez autora metodologii.</i>	<i>Krótszy o 20% przy materiale opracowanym przy wykorzystaniu metodologii dostosowania treści do specyfiki percepcji osób niepełnosprawnych intelektualnie w stopniu lekkim).</i>
			<i>Nabywanie umiejętności wykorzystywania i opracowywania multimedialnych przez 85% użytkowników objętych testowaniem i upowszechnianiem (łącznie 30 nauczycieli z 35).</i>
Cele szczegółowe	Dane podlegające weryfikacji	Sposób pomiaru	Wartość wskaźnika weryfikacji osiągnięcia celu
Opracowanie i testowanie 1 metodologii dostosowania treści	<i>Materiały multimedialne opracowane w oparciu o testowaną metodologię</i>	<i>Badanie eyetrackingowe w zakresie efektywności i dopasowania metodologii</i>	<i>Pozytywna ocena dokonana na podstawie badania</i>

¹⁶ Wszystkie wskaźniki odnoszące się do odbiorców (ONI w stopniu lekkim) dotyczą osób/uczniów niepełnosprawnych intelektualnie w stopniu lekkim posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane przez publiczne Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne, zamieszkałych na terenie województwa zachodniopomorskiego. Osoby te nie są osobami niepełnosprawnymi w rozumieniu Ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 214, poz.1407)

<p>multimedialnych do potrzeb uczniów niepełnosprawnych intelektualnie w stopniu lekkim, w zakresie kształcenia zawodowego w oparciu o doświadczenia brytyjskie w okresie: 01.04.2012-30.06.2013 w woj. zachodniopomorskim</p> <p>Opracowanie i testowanie multimedialnej platformy będącej łącznikiem pomiędzy uczniami niepełnosprawnymi umysłowo w stopniu lekkim a pracodawcami w województwie zachodniopomorskim w okresie 01.07.2012-30.04.2014</p>	<p><i>tworzenia treści multimedialnych dostosowanych do potrzeb uczniów niepełnosprawnych intelektualnie w stopniu lekkim w zakresie kształcenia zawodowego w oparciu o doświadczenia brytyjskie</i></p> <p><i>Użyteczność platformy w wymiarze: odbiorca, użytkownik, pracodawca.</i></p>	<p><i>do potrzeb uczniów niepełnosprawnych intelektualnie w stopniu lekkim. Badanie eyetrackingowe weryfikujące materiały multimedialne opracowane zgodnie z metodologią dostosowania treści multimedialnych w odniesieniu do materiałów opracowanych bez wykorzystania metodologii.</i></p> <p>1. Narzędzia informatyczne do zarządzania portalem: monitoring liczby zakładanych kont dla określonych typów użytkowników, licznik wizyt (logowań).</p> <p>2. Narzędzia analityczne: Google Analytics</p> <p>3. Ankieta elektroniczna</p>	<p><i>eyetrackingowego przygotowanych materiałów multimedialnych z zastosowaniem metodologii dostosowania treści multimedialnych do potrzeb osób niepełnosprawnych intelektualnie w stopniu lekkim.</i></p> <p>Odbiorcy: Min. 50 zarejestrowanych kont, min. średnio 2 logowania w miesiącu - uczestnicy testowania, min. średnio 3 logowania - uczestnicy upowszechniania</p> <p>Użytkownicy: Min. 26 zarejestrowanych kont, umieszczenie min. 2 materiałów przez każdego z użytkowników</p> <p>Pracodawcy: Min. 64 zarejestrowanych kont pracodawców.</p> <p>Min. 300 pobrań materiałów z platformy Min. 500 unikalnych użytkowników Min. 1000 odwiedzin na stronie Min. 4000 odston. 85% pozytywnych opinii użytkowników platformy (badanie ankiet elektroniczną).</p>
<p>Przeprowadzenie 1 kampanii upowszechniającej wypracowane produkty wśród przedstawicieli oświaty i szkolnictwa zawodowego (01.01.2015-30.06.2015)</p>	<p><i>Efektywność kampanii upowszechniającej</i></p>	<p>1. Ankiety</p> <p>2. Liczba adresatów</p>	<p>80% pozytywnych ocen u adresatów (ankiety przeprowadzone po szkoleniach, seminariach)</p> <p>Adresaci: - 290 użytkowników: 160 seminaria, 100 konferencja, 30 szkolenia (nauczyciele, dyrektorzy, kierownicy kształcenia zawodowego, przedstawiciele organów</p>

			założycielskich, Kuratorium Oświaty) - 60 odbiorców: 10 faza testowania, 50 faza upowszechniania (uczniowie).
<i>Efekt upowszechnienia i wprowadzenia do głównego nurtu metodologii dostosowania treści multimedialnych do potrzeb uczniów niepełnosprawnych intelektualnie w stopniu lekkim, w zakresie kształcenia zawodowego (do dnia 30.06.2015)</i>	<p>1. Liczba szkół, w których wdrożono model dostosowania treści multimedialnych do percepcji osób niepełnosprawnych intelektualnie w stopniu lekkim na potrzeby kształcenia zawodowego.</p> <p>2. Uzyskanie opinii MEN i akceptacji modelu przez Kuratorium Oświaty w Szczecinie</p>	<p>1. Deklaracje wykorzystania</p> <p>2. Liczba opracowanych materiałów multimedialnych na bazie metodologii dostosowywania treści multimedialnych do potrzeb osób niepełnosprawnych intelektualnie w stopniu lekkim</p> <p>3. Opinia i rekomendacja wydane przez organy nadzoru nad edukacją zawodową</p>	<p>21 szkół wdrożyło model (podpisane przez dyrektorów deklaracje wykorzystania modelu w szkołach)</p> <p>26 nauczycieli wykorzystuje model (opracowane min. 2 materiały na podstawie modelu przez każdego z nauczycieli).</p> <p>Opinia MEN i rekomendacja Kuratorium Oświaty w Szczecinie w zakresie stosowania modelu</p>

3. Opis innowacji, w tym produktu finalnego

3.1. Na czym polega innowacja?

Innowacja polega na dostarczeniu nauczycielom specjalnego szkolnictwa zawodowego w województwie zachodniopomorskim modelu dostosowania treści multimedialnych do percepcji osób niepełnosprawnych intelektualnie w stopniu lekkim.

Innowacja zachodzi w trzech wymiarach:

- ⤴ na poziomie problemu dotyczy braku nowoczesnych treści multimedialnych dostosowanych do percepcji osób niepełnosprawnych w stopniu lekkim do kształcenia zawodowego,
- ⤴ na poziomie grupy docelowej odpowiada na potrzeby grupy docelowej pomijanej w dotychczasowej polityce państwa, czyli uczniów niepełnosprawnych intelektualnie w stopniu lekkim oraz nauczycieli szkół zawodowych z obszaru województwa zachodniopomorskiego,
- ⤴ na poziomie formy wsparcia polega na zastosowaniu treści multimedialnych do nauki w zawodzie kucharza wraz ze szkoleniami dla nauczycieli oraz z wykorzystaniem portalu multimedialnego do przekazu treści obowiązujących w ramach podstawy programowej do kształcenia zawodowego.

Innowacyjny model dostosowania treści multimedialnych do potrzeb osób niepełnosprawnych intelektualnie w stopniu lekkim w szkolnictwie zawodowym ma za zadanie odpowiedzieć na problem w postaci braku nowoczesnych treści multimedialnych wspomagających proces edukacji zawodowej osób niepełnosprawnych intelektualnie w stopniu lekkim dostosowanych do rozwoju technologii i zmian w procesie edukacji zawodowej. Ma także przygotować przyszłych użytkowników, czyli nauczycieli szkolnictwa zawodowego do wykorzystania wypracowanego modelu. Projekt jest realizowany w tym celu, aby upowszechnić model dostosowania treści do potrzeb osób niepełnosprawnych w stopniu lekkim w szkolnictwie zawodowym i powinien przyczynić się z jednej strony do unowocześnienia procesu nauczania w kształceniu zawodowym, a z drugiej do wsparcia procesu edukacji osób niepełnosprawnych. Innowacja wpisuje się również we wprowadzaną od września 2012 roku reformę w kształceniu zawodowym, dotyczącą zmian podstaw programowych do kształcenia zawodowego. Zmiany programu nauczania dotyczą reorganizacji specjalnych szkół zawodowych w kierunku modelu integracyjnego, polegającego na tym, że uczniowie niepełnosprawni intelektualnie realizują ten sam program nauczania, co pozostali uczniowie. Tym bardziej wzrasta więc potrzeba wsparcia uczniów niepełnosprawnych za pomocą materiałów multimedialnych dopasowanych do ich możliwości percepcyjnych, co wpłynie wyrównanie, a przynajmniej podniesienie szans na poziomie edukacji, a następnie na rynku pracy.

3.2. Do kogo jest skierowana innowacja i komu może służyć w przyszłości?

Innowacja jest skierowana do grupy docelowej, która obejmuje:

- ▲ **Użytkowników** – dyrektorów szkół, nauczycieli przedmiotów zawodowych i kierowników kształcenia zawodowego, którzy w codziennej pracy będą korzystać z wypracowanego modelu w szkołach zawodowych kształcących w zawodzie kucharz
- ▲ **Odbiorców** – niepełnosprawnych intelektualnie w stopniu lekkim uczniów szkół zawodowych zamieszkałych na terenie woj. zachodniopomorskiego.

W przyszłości innowacja może być skierowana do instytucji zainteresowanych tworzeniem materiałów multimedialnych do kolejnych zawodów w obszarze specjalnego kształcenia zawodowego, a także do kadry nauczycielskiej i młodzieży kształcącej się w szkolnictwie zawodowym w całej Polsce. Innowacja polega na wprowadzeniu materiałów multimedialnych dla grupy docelowej, która ze względu na swoje ograniczenia była pomijana w tworzeniu tego typu treści. I wprowadzeniu platformy wymiany pomiędzy uczniami a pracodawcami.

3.3. Jakie warunki muszą być spełnione, by innowacja działała właściwie?

Aby innowacja działała właściwie użytkownicy (nauczyciele i dyrektorzy) muszą być przygotowani za pomocą szkoleń i poradnika metodycznego do prawidłowego i efektywnego stosowania treści multimedialnych w procesie specjalnej edukacji zawodowej. Szkolenia z jednej strony przygotowują nauczycieli do wykorzystania narzędzia, z drugiej pozwolą rozwinąć miękkie kompetencje związane ze stosowaniem materiałów multimedialnych. Główny nacisk w szkoleniach dla nauczycieli będzie położony na komplementarność wypracowanego modelu dostosowywania treści multimedialnych w połączeniu z kompetencjami w zakresie zrozumienia specyfiki percepcji i właściwego wykorzystania

technologii informacyjno-komputerowych (ICT) do wsparcia procesu edukacji uczniów niepełnosprawnych. Kluczowe dla powodzenia projektu jest przekonanie nauczycieli do powszechnego wykorzystania materiałów multimedialnych i pokonanie ich obaw w wykorzystaniu materiałów multimedialnych. Uzasadnia to celowość działań związanych ze szkoleniami i popularyzacją idei wykorzystania multimedii wśród kadry pedagogicznej i dyrektorów placówek.

Z uwagi na charakter innowacji nauczyciele muszą mieć dostęp do sal lekcyjnych wyposażonych w sprzęt multimedialny (tablice interaktywne) oraz internet, co pozwoli w pełni wykorzystać funkcjonalności materiałów multimedialnych. Minimalne wyposażenie sal ćwiczeniowych to komputer (procesor min. 1 GHz) z dostępem do szerokopasmowego internetu (min. 1 MB/s) oraz rzutnik z ekranem lub tablica multimedialna. Komputer (stacjonarny lub laptop) musi mieć zainstalowaną przeglądarkę (aplikację do przeglądania stron internetowych) np. Mozilla Firefox, Internet Explorer, Chrome, która umożliwi uruchomienie i przeglądanie treści multimedialnych w trybie on-line. Współczesne parametry nowego sprzętu komputerowego są kilkukrotnie wyższe niż minimalne wymagania niezbędne do wykorzystania materiałów multimedialnych, więc ich wprowadzenie nie powinno napotkać barier ze względu na wymagania techniczne konieczne do użytkowania multimedii.

Platforma multimedialna musi być obsługiwana przez administratora technicznego dbającego o poprawne działanie platformy pod kątem administracji IT w czasie trwania projektu. Przewidywany miesięczny koszt administracji na terenie Szczecina (koszt opieki IT, hosting) jest szacowany na poziomie ok. 3.200 zł brutto, czyli jest relatywnie niski.

Trzeba zauważyć, że otoczenie formalno-prawne do wprowadzenia materiałów multimedialnych w szkolnictwie zawodowym nie wymaga zmian, gdyż multimedia to narzędzia edukacyjne traktowane jako pomocnicze materiały do specjalnego kształcenia zawodowego. Szacowany czas na wdrożenie wypracowanego produktu musi zakładać przeprowadzenie szkoleń dla nauczycieli (3 dniowe szkolenia, 24 godziny szkoleniowe) oraz czas potrzebny na przeszkolenie uczniów. Można założyć średni czas wdrożenia produktu na poziomie ok. 4 tygodni.

3.4. Jakie elementy obejmować będzie innowacja?

Innowacja będzie obejmować tworzenie i zastosowanie materiałów multimedialnych opracowanych z wykorzystaniem innowacyjnego modelu dostosowywania treści multimedialnych do percepcji osób niepełnosprawnych intelektualnie w stopniu lekkim w szkolnictwie zawodowym który będzie zawierać następujące elementy:

1. dwa programy szkoleniowe dla nauczycieli: 1) szkolenie techniczne związane z obsługą narzędzia (sprzęt i oprogramowanie wykorzystywane do odtwarzania multimedii oraz 2) szkolenie „miękkie” dotyczące pokonywania barier w korzystaniu z multimedii inspirowane rozwiązaniami stosowanymi w Wielkiej Brytanii,
2. podręcznik metodyczny dla nauczycieli wraz z modelowymi z konspektami (8 przykładowych konspektów) zajęć do pracy z uczniami, który będzie stanowić wsparcie metodyczne dla nauczycieli oferując gotowy materiał, który nauczyciele mogą zastosować w pracy z materiałami multimedialnymi,

3. metodologia dostosowania treści multimedialnych do potrzeb uczniów niepełnosprawnych intelektualnie w zakresie kształcenia zawodowego w oparciu o doświadczenia brytyjskie. Na bazie proponowanej metodologii wypracowany będzie zestaw treści multimedialnych do nauczania w zawodzie: kucharz. Będzie to praktyczna ilustracja metodologii pozwalająca przyswoić nauczycielom sposób budowania treści multimedialnych pod kątem specyficznej percepcji osób niepełnosprawnych intelektualnie w stopniu lekkim w kształceniu zawodowym,
4. publikacja dotycząca wykorzystania multimedialnych narzędzi wsparcia kształcenia zawodowego osób niepełnosprawnych intelektualnie w stopniu lekkim,
5. multimedialna platforma kształcenia zawodowego wykorzystująca rozwiązania brytyjskie, ze szczególnym uwzględnieniem aspektu wirtualnego środowiska kształcenia dla ucznia.

Model brytyjski stawia na model edukacji zawodowej opartej o stworzenie wirtualnego środowiska nauczania. Zastosowanie materiałów multimedialnych jest jednym z jego głównych elementów. Doświadczenia brytyjskie wskazują na wagę szkoleń dla nauczycieli, bo odpowiednie przygotowanie nauczycieli przygotowuje podstawy do prawidłowego upowszechniania materiałów multimedialnych w specjalnym szkolnictwie zawodowym: „nauczyciele stanowią klucz do wdrażania tych istotnych zmian, aby móc wykonywać swoją pracę potrzebując wsparcia i dodatkowych szkoleń”.¹⁷

Wszystkie powyższe składowe będą elementami produktu finalnego i wspólnie stanowią całość mającą za zadanie zapewnić wdrożenie z sukcesem innowacyjnego modelu dostosowywania treści multimedialnych do percepcji osób niepełnosprawnych intelektualnie w stopniu lekkim na potrzeby kształcenia zawodowego. Każdy z elementów produktu finalnego jest równie istotny dla wdrożenia z sukcesem w województwie zachodniopomorskim modelu dostosowania treści multimedialnych. Metodologia dostosowania treści multimedialnych do potrzeb osób niepełnosprawnych jest w gruncie rzeczy zbiorem wskazówek i wytycznych do tego, jak przygotowywać takie materiały dla osób z dysfunkcjami intelektualnymi.

Szkolenia i poradnik metodyczny mają za zadanie przygotować nauczycieli do praktycznego korzystania z materiałów multimedialnych. Multimedialna platforma kształcenia zawodowego i publikacja mają być kanałami dystrybucji oraz narzędziami upowszechniania materiałów multimedialnych dla osób niepełnosprawnych intelektualnie wśród wszystkich potencjalnych odbiorców.

4. Plan działań w procesie testowania produktu finalnego

Testowanie wstępnej wersji produktu jest zaplanowane w okresie od 01.02.2013 do 30.04.2014 roku. Celem testów będzie stwierdzenie skuteczności wprowadzenia materiałów multimedialnych do specjalnego kształcenia zawodowego i zweryfikowanie, na ile ich wprowadzenie do nauki zawodu kucharz rozwiązuje problem braku nowoczesnych treści multimedialnych do kształcenia zawodowego.

¹⁷ dr O. Mausch-Dębowska *Analiza rozwiązań w zakresie szkolnictwa zawodowego dla osób niepełnosprawnych*, str. 7 Opracowanie zrealizowane w ramach projektu innowacyjnego PO KL „Specjalne szkolnictwo zawodowe wobec technologii informatycznych” realizowane przez Europil Elżbieta Pilch w Szczecinie.

4.1. Dobór użytkowników i grup odbiorców do testowania

Dobór próby będzie celowy (*powiązany z kształceniem zawodowym ONI w stopniu lekkim, tzn. posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane przez publiczne Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne*) ze względu na specyfikę i wyjątkowość grupy badanych na terenie województwa zachodniopomorskiego oraz możliwość transponowania wyników testów na podobne ośrodki edukacyjne. *Do testowania wytypowany został w sposób celowy (ze względu na udział Partnera nr 3) Specjalny Ośrodek Szkolno - Wychowawczy im. Nikifora Krynickiego w Bobolicach (liczba uczniów – 60, liczba nauczycieli 28). SOSW Bobolice – uczniowie kształcący się w zawodzie kucharza, 2 klasy, łącznie 15 uczniów. Testowaniem objętych zostanie min. 10 uczniów (z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego) z klas kształcących kucharzy i 5 nauczycieli przedmiotów zawodowych.*

Ciągłość testowania *będzie gwarantować* podpisanie umowy o współpracy z wytypowaną do testów szkołą na czas testowania materiałów multimedialnych oraz przekazanie sprzętu multimedialnego do testowania multimedii. Nabór do testowania będzie prowadzony przez Specjalistę ds. rekrutacji.

Rekrutacja uczniów

Uczniowie - dobór celowy z elementem losowym. Do badań eyetrackingowych zostanie wylosowanych 10 uczniów uczęszczających do klas kształcących w zawodzie kucharza, natomiast testowaniem w procesie dydaktycznym objęci zostaną wszyscy uczniowie min. 10 osób.

Rekrutacja nauczycieli

Nauczyciele - dobór celowy z elementem losowym. Zostanie stworzona lista nauczycieli przedmiotów zawodowych z wytypowanych klas. Następnie zostaną zebrane od nauczycieli deklaracje uczestnictwa w testowaniu. Jeżeli wśród zgłoszonych nauczycieli będzie więcej niż 5 osób, nastąpi procedura doboru losowego.

Zastosowanie tej procedury zagwarantuje, że testowanie wstępnej wersji produktu będzie prowadzone na wytypowanej, reprezentatywnej grupie użytkowników i odbiorców. W pierwszym etapie zostaną przeprowadzone szkolenia dla nauczycieli przygotowujące ich do prawidłowego wykorzystania materiałów multimedialnych w pracy dydaktycznej z uczniami. Ten etap ma za zadanie przygotować kadrę pedagogów oraz kadrę zarządzającą placówkami do pracy z multimediami i wykorzystaniem technologii komputerowych w edukacji. Nabór nauczycieli na poziomie szkoły będzie prowadzony przez Specjalistę ds. rekrutacji. Pierwszym krokiem będzie stworzenie listy nauczycieli przedmiotów zawodowych z wytypowanej (wylosowanej) klasy. Następnie nastąpi zebranie deklaracji uczestnictwa od nauczycieli chętnych do uczestnictwa w programie testowania. Jeżeli wśród zgłoszonych nauczycieli będzie więcej niż pięciu nastąpi procedura doboru losowego. Program szkoleń dla nauczycieli jest fazą niezbędną dla powodzenia wykorzystania multimedii w codziennej pracy dydaktycznej z uczniami. Po fazie szkoleń dla nauczycieli multimedia będą testowane wśród uczniów z wytypowanej specjalnej szkoły zawodowej. Nauczyciele będą prowadzić zajęcia z wybranych przedmiotów zawodowych wspierając się materiałami multimedialnymi do nauki w zawodzie: kucharz.

W testowanie będzie zaangażowanych 5 użytkowników i 10 odbiorców z województwa zachodniopomorskiego. Ta procedura pozwoli ocenić innowację na reprezentatywnej próbie szkół zawodowych w województwie zachodniopomorskim i prognozować tendencję we wdrażaniu innowacji na populację wszystkich szkół zawodowych województwa. Wybór tak małej liczebnie próby wynika jest możliwy dzięki zastosowaniu badań eyetrackingowych. Posiadają one wiele zalet pozwalających znacząco obniżyć koszty projektów badawczych oraz zwiększyć efektywność prowadzonych badań. Do głównych zalet tego typu badania należy przede wszystkim:- bardzo niska próba reprezentatywna - 7 osób,- duża ilość danych oraz wiele możliwości ich obróbki i agregacji. (na podstawie eyetracking.pl) Zapewnienie ciągłości udziału szkoły w całym okresie testowania będzie polegać na podpisaniu umowy z dyrekcją placówki oraz dostarczeniu i przekazaniu materiałów edukacyjnych (dostęp do platformy multimedialnej i treści multimedialnych) i narzędzi do testowania multimediiów (tablica multimedialna, rzutnik i laptop) dla biorącej udział w projekcie szkoły zawodowej, a także objęcie wytypowanych pracowników specjalistycznymi szkoleniami z wykorzystania treści multimedialnych.

4.2. Opis przebiegu testowania

Testowanie będzie przebiegać w następujących etapach:

ETAP TESTOWANIA	OPIS, LICZBA UCZESTNIKÓW I CZAS TRWANIA
<p>1. Realizacja badania eyetrackingowego Realizacja w okresie: 01.02.2013-30.06.2013.</p>	<p>Badanie eyetrackingowe będzie weryfikować poprawność zbudowanej w ramach projektu metodologii dostosowania treści multimedialnych do potrzeb osób niepełnosprawnych umysłowo w stopniu lekkim. Badanie eyetrackingowe będzie realizowane z użyciem eyetrackera oraz specjalistycznego oprogramowania do rejestracji parametrów związanych z percepcją materiałów multimedialnych. Badanie eyetrackingowe będzie realizowane na 10 - osobowej grupie odbiorców gwarantującej rzetelność badania, ponieważ ze względu na metodologię narzędzia badawczego wystarczająca jest bardzo niska próba - 7 osób. Źródło: http://eyetracking.pl/pl/114/Eyetracking</p>
<p>2. Szkolenia dla nauczycieli Szkolenia będą przeprowadzone w okresie II i III kwartału 2013 roku, przed rozpoczęciem testowania w procesie dydaktycznym.</p>	<p>Czas przewidziany na szkolenia to 3 dni szkoleniowe (po 8 godzin dydaktycznych). Zostaną zrealizowane 2 szkolenia: 1. „Praktyczny aspekt wykorzystania multimediiów - pokonywanie barier w korzystaniu z multimediiów w procesie dydaktycznym” - 8 godzin dydaktycznych - Celem szkolenia jest przygotowanie nauczycieli do praktycznego radzenia sobie z barierami, które mogą się pojawić w związku z zastosowaniem multimediiów w dydaktyce, 2. „Wykorzystanie multimediiów w procesie dydaktycznym” - 16 godzin dydaktycznych - szkolenie koncentruje się na sposobach wykorzystania multimediiów w procesie dydaktycznym.</p>

<p>3. Zakup wyposażenia technicznego dla szkoły, w której odbędzie się testowanie. Czas realizacji: II i III kwartał 2013.</p>	<p>Zakup 2 tablic multimedialnych, projektora multimedialnego oraz 16 zestawów komputerowych z oprogramowaniem niezbędnym do prawidłowego przeprowadzenia testowania.</p>
<p>4. Testowanie w szkole (w procesie dydaktycznym) przez uczniów. Czas przewidziany do testowania: 01.09.2013 do 30.04.2014 roku.</p>	<p>Testowanie w wytypowanej szkole na założonej liczbie użytkowników i odbiorców (min. 10 uczniów - odbiorców) i 5 nauczycieli (użytkowników) zakłada praktyczne wykorzystanie w procesie edukacji wytworzonych materiałów multimedialnych dostosowanych do percepcji osób niepełnosprawnych umysłowo w stopniu lekkim oraz zastosowanie wypracowanej metodologii tworzenia materiałów multimedialnych przez użytkowników (nauczycieli), którzy będą opracowywać i dodawać opracowane materiały na platformę multimedialną.</p>
<p>5. Zebranie danych i wniosków z fazy testowania. Czas realizacji: 01.05.2014-30.06.2015.</p>	<p>Opracowanie danych z ankiet, raportów. Ewaluacja. Ostateczne przygotowanie metodologii i materiałów.</p>

Pewne elementy, takie jak: podręcznik metodyczny dla nauczycieli, platforma edukacyjna, czy elementy materiałów multimedialnych zostały już opracowane. Efekty tych prac są dostępne pod adresem: <http://www.zawodoweszkolnictwo.pl/>

1. sekcja dla ucznia: login: uczen1, hasło: 111
2. sekcja dla szkoły: login: szkoła1, hasło: 111
3. sekcja dla przedsiębiorcy: pracodawca1, hasło: 111

Wskazane powyżej elementy produktu finalnego są gotowe do testowania, wymagają jedynie uwzględnienia uwag wynikających z przeprowadzonych ekspertyz ekspertów z Wielkiej Brytanii i wyników badania eyetrackingowego. Wspomniane elementy produktu finalnego zostaną dopracowane na etapie testowania, przed rozpoczęciem szkoleń dla nauczycieli i testowania produktu przez uczniów i nauczycieli, zgodnie z harmonogramem realizacji projektu założonym we wniosku aplikacyjnym.

4.3. Sposób monitorowania

Testowanie modelu dostosowywania treści multimedialnych do percepcji osób niepełnosprawnych intelektualnie w stopniu lekkim oznaczać będzie wykorzystanie podczas lekcji i zajęć praktycznych materiałów multimedialnych udostępnionych na platformie multimedialnej projektu.

Pomiar skuteczności produktu w zakresie monitoringu w fazie testowania i ewaluacji

Do pomiaru skuteczności produktu zostaną wykorzystane:

- ✦ badania eyetrackingowe w zakresie percepcji materiałów multimedialnych (w odniesieniu do metodologii),
- ✦ ocena ekspercka – przez autora metodologii - materiałów wytworzonych przez nauczycieli w oparciu o metodologię,
- ✦ badania ankietowe ankiet (wśród odbiorców i użytkowników w zakresie użyteczności platformy, ewaluacji szkoleń),

- ✦ *test kompetencyjny dla nauczycieli (skuteczność szkoleń, opanowanie metodologii)*
- ✦ *ekspertyza partnera ponadnarodowego w zakresie produktu finalnego (wszystkie elementy produktu)*
- ✦ *ewaluacja zewnętrzna (wszystkie elementy produktu)*
- ✦ *opinia MEN dotycząca metodologii,*
- ✦ *rekomendacja Kuratorium Oświaty dotycząca metodologii.*

Monitorowanie *obejmie również* przeprowadzenie ankiet satysfakcji z wykorzystania materiałów multimedialnych wśród odbiorców raz w miesiącu w celu oceny:

- ✦ jakości treści prezentowanych w materiałach multimedialnych,
- ✦ formy treści multimedialnych,
- ✦ oceny sposobu pracy z multimediami,
- ✦ przydatności treści multimedialnych do procesu specjalnej edukacji zawodowej.

Ankieta będzie prowadzona przez Eksperta ds. testowania, który będzie przeprowadzał ankiety zarówno z nauczycielami, jak i uczniami. Raz na kwartał Ekspert ds. testowania będzie prowadził obserwację uczestniczącą oraz przeprowadzał wywiad z nauczycielem prowadzącym zajęcia z wykorzystaniem treści multimedialnych w celu oceny prawidłowości procesu testowania multimedii. Po każdej wizycie Ekspert ds. testowania będzie przygotowywał raport podsumowujący testowanie multimedii w szkole. Decyzje o ewentualnej korekcie procesu testowania będą podejmowane przez zespół projektowy w składzie: Kierownik projektu, Asystent kierownika projektu oraz Ekspert ds. testowania. Korektą będzie zbiór wskazówek i instrukcji przekazanych nauczycielowi w celu optymalizacji procesu testowania. Jako działania korekcyjne będą mogły również służyć zmodyfikowane scenariusze lekcji. Uważa się za dopuszczalne takie zakresy korekt, które nie będą wpływać na cel główny projektu.

Monitoring opinii użytkowników (nauczycieli) – metody	Monitoring opinii odbiorców (uczniów) - metody
<ul style="list-style-type: none"> ✓ ankieta ewaluacyjna po szkoleniu ✓ karta monitoringu: wypełniana raz w miesiącu (forma ankiety lub wywiadu telefonicznego) ✓ superwizja-spotkanie Eksperta ds. testowania z nauczycielem (raz na kwartał), ✓ uwagi i opinie przekazywane na adres mailowy Eksperta ds. testowania, ✓ końcowa ankieta podsumowująca opinię o multimediami. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ankieta zawierająca skalę pozwalającą ocenić satysfakcję w czterech obszarach: <ul style="list-style-type: none"> ○ jakość treści prezentowanych w multimediami, ○ przyjaznej formy multimedii, ○ oceny sposobu pracy z materiałami multimediami, ○ Przydatności treści multimedialnych, ✓ superwizja-spotkanie Eksperta ds. testowania z nauczycielem (raz na kwartał), ✓ uwagi i opinie przekazywane na adres mailowy Eksperta ds. testowania ✓ końcowa ankieta podsumowująca opinię o multimediami.

4.4. Charakterystyka materiałów, które otrzymają uczestnicy

Użytkownicy (nauczyciele) otrzymają scenariusze zajęć oraz poradnik metodyczny. Poradnik metodyczny będzie opisywać dokładną procedurę pracy z materiałami multimedialnymi oraz będzie zawierać przykładowe scenariusze lekcji. Będzie to materiał pomocniczy, który nauczyciele będą mogli zastosować w codziennej pracy z uczniami z deficytami. Na bazie zaproponowanych scenariuszy nauczyciele będą mogli opracować autorskie scenariusze lekcji z wykorzystaniem materiałów multimedialnych. Odbiorcy otrzymają dostęp na platformie multimedialnej do treści multimedialnych wraz z instrukcją.

5. Sposób sprawdzenia, czy innowacja działa

5.1. Cel przeprowadzenia ewaluacji.

Zasadniczym celem ewaluacji będzie udzielenie odpowiedzi na pytanie, czy wypracowany produkt finalny jest rzeczywiście lepszy, skuteczniejszy i bardziej efektywny od podejść stosowanych dotychczas. W celu sprawdzenia czy innowacja działa, zostanie przeprowadzona ewaluacja wewnętrzna i zewnętrzna. Ewaluacja dotyczyć będzie zarówno fazy testowania, fazy upowszechniania i włączania, jak i przede wszystkim samego produktu finalnego. Ewaluacja wewnętrzna będzie miała charakter ewaluacji *on going*. Jej celem będzie poprawa i usprawnienie zarządzania projektem oraz wdrażania projektu. Będzie wspomagać bieżącą realizację projektu poprzez stałą analizę danych z monitoringu. Pomoże także w ocenie samego produktu finalnego. Celem ewaluacji zewnętrznej będzie przede wszystkim ocena testowanego modelu. Jednak zadania powierzone ewaluatorowi będą również wspomagać realizację projektu.

Ewaluacja zostanie zrealizowana zgodnie z następującymi kryteriami:

- trafności,
- efektywności,
- skuteczności,
- użyteczności,
- trwałości.

5.2. Sposób oceny wyników testowania.

5.2.1. Ewaluacja wewnętrzna.

Za ewaluację wewnętrzną odpowiedzialny będzie Ekspert ds. testowania, który będzie dokonywał cyklicznego raportowania wniosków na spotkaniach Zespołu Projektowego. W trakcie spotkań podejmowane będą decyzje związane z przeciwdziałaniem ewentualnym zagrożeniom w realizacji projektu i osiągnięciu jego rezultatów. Zadaniem Eksperta ds. testowania będzie gromadzenie danych i ich ocena, które również posłużą ewaluatorowi zewnętrznemu przy ewaluacji zewnętrznej. Znacząco rozszerzy to zakres ewaluacji i pomoże ewaluatorowi w dotarciu do grup docelowych. Celem ewaluacji wewnętrznej będzie również „przyzwyczajenie” uczestników do dokonywania bieżącej oceny projektu, co w efekcie

da możliwość zbudowania wspólnej odpowiedzialności wszystkich za powodzenie testu (i projektu). Będzie to także znakomita pomoc dla ewaluatora zewnętrznego, który wejdzie w testowane środowisko bez konieczności tłumaczenia potrzeby ewaluacji i bez konieczności tłumaczenia, że to nie kontrola tylko praca nad udoskonaleniem metody pracy z uczniem niepełnosprawnym intelektualnie. Dotyczy to w szczególności nauczycieli, uczniów i ich rodziców, u których zależy nam na wypracowaniu mechanizmu oceny testowanego narzędzia podczas całego testu. Ma to na celu uniknięcie efektu potraktowania ewaluatora jako osoby, której nie udziela się szczerych odpowiedzi. Uczestnicy testu przyjmą ewaluację, jako rzeczywiste narzędzie podniesienia jakości wdrażanego modelu dostosowywania treści multimedialnych wykorzystywanych do kształcenia zawodowego do percepcji osób niepełnosprawnych intelektualnie. Zwiększy to naszym zdaniem również wiarygodność badań ewaluacyjnych. Podstawowym narzędziem w tej fazie ewaluacji będą elektroniczne ankiety wypełniane i przesyłane tą drogą przez nauczycieli do Eksperta ds. testowania produktu oraz jego osobiste spotkania konsultacyjne. Ankiety dotyczyć będą m. in. funkcjonalności modelu i subiektywnej oceny jego skuteczności. Spotkania pozwolą na wyjaśnienie kwestii, których nie przewidziano w ankietach, a mogą dotyczyć specyfiki pracy z uczniem niepełnosprawnym intelektualnie. W przypadku uczniów i rodziców do ewaluacji wykorzystamy ich opinie w trakcie testu spisywane na specjalnie do tego celu przygotowanym formularzu, przez Eksperta ds. testowania.

Podstawowe pytania ewaluacji wewnętrznej projektu:

- czy i w jakim stopniu zamierzone cele projektu zostały osiągnięte?
- w jaki sposób przebiega zarządzanie projektem?
- w jaki sposób jest realizowane partnerstwo?
- w jaki sposób jest realizowana zasada *empowerment*?
- jak przebiega testowanie produktu finalnego?
- jakie są ewentualne bariery i problemy uniemożliwiające prawidłową realizację projektu?
- jaka jest skuteczność działań włączających i upowszechniających?
- w jaki sposób przebiega współpraca ponadnarodowa?

5.2.2. Działania ewaluacji wewnętrznej

Zgodnie z powyższymi założeniami ewaluacja wewnętrzna będzie miała charakter ciągły. Jako narzędzia ewaluacji wewnętrznej wykorzystane zostaną:

- spotkania Zespołu Projektowego i Komitetu Sterującego,
- analiza SWOT testowanej metody, przeprowadzona po zakończeniu testów (Zespół Projektowy i Komitet Sterujący),
- ocena danych zgromadzonych podczas testowania (metody: analiza dokumentów, danych z systemu monitoringu, spotkań ewaluacyjnych, kwestionariusze i obserwacje),
- badanie grupy docelowej w fazie testowania w oparciu o badanie za pomocą ankiet – badanie dotyczy będzie w szczególności funkcjonalności testowanego modelu i platformy multimedialnej.
- badanie FGI w zespole zajmującym się wdrażaniem produktu finalnego, w tym z trenerami, autorami profili percepcji uczniów, autorami raportu z badań eyetrackingowych, realizatorami platformy multimedialnej.

5.2.3. Ewaluacja zewnętrzna.

5.2.3.1. Plan działań.

Ewaluacja zewnętrzna została zaplanowana jako odrębne zadanie w budżecie projektu w ramach kosztów bezpośrednich. Ewaluacja zewnętrzna zostanie przeprowadzona przez wyspecjalizowany podmiot. Ewaluację zewnętrzną poprzedzą spotkania ewaluatora z Zespołem Projektowym, na których ustalone zostaną szczegóły ewaluacji i wdrożenie zasady *empowerment* oraz sposób udostępnienia dotychczas zebranego materiału. Następnie zostaną zorganizowane spotkania ewaluatora z grupą użytkowników i odbiorców na etapie testowania. Ewaluatorowi zostanie zapewniony udział w działaniach związanych z upowszechnianiem i włączaniem, aby zmaksymalizować możliwość jego dotarcia do grup docelowych. Dotyczy to również możliwości wykorzystania multimedialnego, edukacyjnego portalu dla niepełnosprawnych uczniów (platforma multimedialna) i strony internetowej projektu.

5.2.3.2. Wybór zewnętrznego ewaluatora

Wybór dokonany zostanie w oparciu o obowiązujące w POKL zasady konkurencyjności. Wybór ewaluatora nastąpi w trakcie fazy testowania, tak aby zapewnić jego udział już w tej fazie projektu. Zapewni to obiektywną opinię w momencie, kiedy wszelkie zmiany do produktu będą łatwiejsze do wprowadzenia. Będzie to z korzyścią dla jakości produktu finalnego. Minimum metodologiczne zawierające cele ewaluacji, pytania ewaluacyjne, kryteria ewaluacji, metody i techniki badawcze, sposób doboru próby i charakterystykę respondentów zostanie określone przez Zamawiającego w zapytaniu ofertowym.

Kryteria wyboru ewaluatora:

- znajomość tematyki kształcenia zawodowego (opis doświadczenia),
- znajomość tematyki pracy z uczniem niepełnosprawnym (opis doświadczenia)
- znajomość stosowania narzędzi informatycznych w edukacji (opis doświadczenia),
- znajomość uwarunkowań prawnych i organizacyjnych obowiązujących uczniów niepełnosprawnych w szkołach zawodowych (opis doświadczenia),
- doświadczenie w ewaluacji projektów/przedsięwzięć edukacyjnych (referencje z co najmniej 2 badań ewaluacyjnych),
- doświadczenie w ewaluacji projektów (przeprowadzenie min. 6 ewaluacji),
- sposób rozwinięcia metodologii, w szczególności uzupełnienie problematyki badawczej, metod i technik badawczych,
- cena usługi.

5.2.3.3. Zakres ewaluacji zewnętrznej.

Ewaluacja produktu ma na celu analizę rzeczywistych efektów testowania w celu zbadania efektywności zastosowania modelu dostosowywania treści multimedialnych do percepcji uczniów niepełnosprawnych intelektualnie oraz skuteczności platformy multimedialnej jako łącznika pomiędzy pracodawcą a uczniem niepełnosprawnym intelektualnie w stopniu lekkim. Wynik ewaluacji pozwoli na modyfikację przygotowanego i przetestowanego produktu finalnego.

Podstawowe pytania badawcze w ewaluacji:

- czy i w jakim stopniu produkt odpowiada na realne potrzeby szkół do których uczęszczają uczniowie niepełnosprawni intelektualnie? Jakich potrzeb nie zaspokaja? (kryterium trafności),
- czy wypracowany produkt jest bardziej efektywny niż metody stosowane dotychczas przez nauczycieli przygotowujących treści multimedialne?
- czy proponowane rozwiązanie jest efektywne ekonomicznie (kosztowo) w porównaniu do tradycyjnych metod przekazu informacji uczniom niepełnosprawnym intelektualnie? Co wpływa na jego efektywność lub jej brak? Co polepszyłoby efektywność produktu? (kryterium efektywności),
- czy produkt jest skuteczny? Co wpływa na jego skuteczność? (kryterium skuteczności),
- czy wypracowany produkt jest zgodny z aktualnymi potrzebami grup docelowych? Co należałoby zmienić, aby zaspokoić te potrzeby? (kryterium użyteczności),
- czy i w jakim stopniu prawdopodobne jest wykorzystanie proponowanej metody i platformy multimedialnej po zakończeniu finansowania projektu? Co warunkuje możliwość wykorzystania tej metody i platformy edukacyjnej po zakończeniu finansowania projektu? (kryterium trwałości).

Dodatkowo, zakresem ewaluacji zostanie objęta kwestia zaangażowania grup docelowych (*empowerment*), multiplikowalność, czyli zdolność do włączania i upowszechniania na szerszą skalę, dostępność narzędzia dla grup docelowych, jakość narzędzia, stopień skomplikowania produktu, możliwości prawne i organizacyjne jego zastosowania, unikatowość rozwiązania.

Badania podstawowe zostaną przeprowadzone na grupie docelowej objętej testem (1 szkoła, 5 nauczycieli, 10 uczniów). Uczestnicy będą zobowiązani do uczestnictwa w badaniach. Dla uzyskania skali porównawczej badaniami zostaną również objęci przedstawiciele grupy docelowej nie uczestniczący w teście.

5.2.3.4. Zadania ewaluatora

Praca ewaluatora składać się będzie z następujących etapów:

- planowanie (metodologia ewaluacji),
- opracowanie narzędzi badawczych,
- przeprowadzenie badania i zebranie danych,
- analiza jakościowa i ilościowa,
- ocena (wnioski i rekomendacje).

5.2.3.5. Dodatkowe wymagania:

- opracowanie założeń badawczych i narzędzi badawczych z udziałem interesariuszy, w tym zespołu projektowego i Komitetu Sterującego,
- współpraca z Zespołem Projektowym przez cały okres badania (raporty cząstkowe, notatki ewaluatora).

Podsumowaniem ewaluacji będą 3 raporty zawierające: opis przedmiotu ewaluacji, kryteria oceny, pytania ewaluacyjne, opis zastosowanych metod badawczych, opis próby badawczej, prezentacja wyników, wnioski i rekomendacje (zalecenia), propozycje działań naprawczych.

Ewaluacja zewnętrzna zostanie zakończona na co najmniej 1 miesiąc przed skierowaniem produktu do walidacji przez RST WZ, tak aby możliwe było wprowadzenie zaleceń i rekomendacji.

5.3. Oczekiwane efekty ewaluacji.

Efektami zastosowania innowacji, które zostaną uznane za wystarczające uzasadnienie dla jej zastosowania na szerszą skalę będą:

- pozytywne opinie uczestników testu wyrażone w ankietach – odbiorców i użytkowników (min. 80 % dla grupy odbiorców i min. 80% dla grupy użytkowników),
- pozytywne opinie rodziców/prawnych opiekunów uczniów objętych testem – min. 80%
- pozytywne opinie eksperckie (empowermentariuszy) o produkcie wyrażone w trakcie spotkań konsultacyjnych (min. 60%),
- pozytywne opinie eksperckie (nauczyciele, dyrektorzy szkół, kierownicy kształcenia zawodowego) o produkcie wyrażone podczas szkoleń i seminariów
- pozytywne opinie pracodawców korzystających z testowej wersji platformy multimedialnej wyrażone poprzez narzędzie informatyczne (ankieta korzystającego z platformy) oraz w trakcie szkoleń dla pracodawców – min. 60%
- wdrożenie proponowanego produktu (metody i platformy) przez szkołę objętą testem,
- zainteresowanie modelem na poziomie co najmniej 20 szkół spośród szkół zawodowych objętych działaniami upowszechniającymi (udział w szkoleniach, konferencjach, zalogowane wejścia na platformę edukacyjną, mailing w celu otrzymania produktu finalnego).

6. Strategia upowszechniania.

6.1. Cel działań upowszechniających

Projektodawca nie przewiduje istotnych zmian w strategii upowszechniania w stosunku do założeń zawartych we wniosku o dofinansowanie. Celem działań upowszechniających jest poinformowanie na poziomie regionalnym i lokalnym potencjalnych użytkowników i odbiorców, opinii publicznej i innych zainteresowanych grup o innowacji – modelu dostosowywania treści multimedialnych do percepcji uczniów niepełnosprawnych intelektualnie do kształcenia zawodowego wraz z dedykowaną platformą multimedialną ułatwiającą kontakt ucznia z pracodawcą. Upowszechnianie nie zostanie jednak ograniczone do informacji. Jednym z celów będzie również stworzenie pozytywnego obrazu proponowanego modelu i zachęcenie do zainteresowania się modelem, a w efekcie do jego wdrożenia na jak najszerszą skalę przez nauczycieli. Działania upowszechniające będą prowadzone przez cały okres realizacji projektu, jednak największe nasilenie tych działań założono na etap upowszechniania i włączania, bezpośrednio po walidacji produktu finalnego. Na tym etapie projektu wyodrębniono dwie fazy upowszechniania, które będą miały następujące cele cząstkowe:

Faza	Cel	Okres realizacji
I faza	celem będzie wzbudzenie zainteresowania projektem i upowszechnienie rezultatów cząstkowych wśród potencjalnych użytkowników i odbiorców	Pierwszy miesiąc fazy upowszechniania i włączania (I.2015r.)
II faza	celem będzie realizacja zogniskowanej w tym czasie strategii upowszechniania produktu i jednocześnie włączania go do głównego nurtu polityki	Pozostały okres fazy upowszechniania i włączania (II-VI.2015r.)

6.2. Efekty działań upowszechniających:

Efekt	Miara efektu
pozytywne opinie odbiorców (uczniów i rodziców) uczestniczących w teście wyrażone w ankietach i spotkaniach	co najmniej 80% pozytywnych ocen
pozytywne opinie użytkowników uczestniczących w teście wyrażone w ankietach	co najmniej 80% pozytywnych ocen (założono mniejszy wskaźnik w obawie związanej z naturalnym oporem wobec genyzy wdrażanej metody, związanej do tej pory głównie z rynkiem reklamy - można przyjąć, iż część negatywnych opinii może wynikać właśnie z takiego podejścia, a nie z uznania produktu za nieodpowiedni)
deklaracje nauczycieli związane z przyszłym wykorzystaniem produktu	zainteresowanie co najmniej 20 nauczycieli, z których co najmniej 20 skorzysta z modelu
wdrożenie produktu finalnego	co najmniej 20 szkół plus szkoła uczestnicząca w teście

6.3. Grupy objęte upowszechnianiem

Działania upowszechniające skierowane będą do użytkowników i odbiorców produktu oraz innych zainteresowanych osób i instytucji. Adresatami działań upowszechniających będą: nauczyciele kształcenia zawodowego, dyrekcje szkół zawodowych, przedstawiciele organów prowadzących (głównie starostwa powiatowe), przedstawiciele ośrodków kształcenia zawodowego, Kuratorium Oświaty w Szczecinie, WUP Szczecin, MEN. Bezpośrednie oddziaływanie dotyczy również członków RST województwa zachodniopomorskiego. Ponadto zakłada się, iż dzięki stronie internetowej, portalowi multimedialnemu, informacjom prasowym, publikacjom, informacja na temat proponowanych przez realizatora projektu rozwiązań zostanie upowszechniona wśród min. 1000 potencjalnych użytkowników, odbiorców i innych zainteresowanych z województwa zachodniopomorskiego tj. jednostek samorządu terytorialnego, szkół zawodowych, organów nadzoru pedagogicznego, ośrodków doskonalenia nauczycieli, przedsiębiorców, pracodawców, uczniów szkół zawodowych i ich rodziców (opiekunów), instytucji otoczenia biznesu, powiatowych urzędów pracy, firm i placówek kształcenia ustawicznego.

Faza	Grupa
Testowanie produktu	5 nauczycieli kształcenia zawodowego (kierowników KZ) i 10 uczniów szkoły zawodowej (odbiorców) oraz ich rodziców/prawnych opiekunów
Upowszechnianie	- 50 uczniów uczestniczących w warsztatach (odbiorcy), -290 użytkowników (30 nauczycieli uczestniczących w szkoleniach, 160 uczestników seminariów w 4 subregionach (nauczyciele, dyrektorzy, kierownicy kształcenia

	zawodowego, przedstawiciele organów założycielskich, Kuratorium Oświaty i 100 uczestników konferencji podsumowującej), - 80 pracodawców (interesariuszy) uczestniczących w 4 szkoleniach
--	---

6.4. Plan działań i ich charakterystyka

W trakcie pierwszego etapu realizacji projektu (badania i analizy) działania upowszechniające prowadzono na niewielką skalę. Działania te polegały na poinformowaniu osób uczestniczących w badaniach o przystąpieniu do realizacji projektu. W szczególności dotyczyło to grupy 1012 pracodawców, 100 uczniów, 10 osób uczestniczących w indywidualnych wywiadach pogłębionych (dyrektorzy szkół, kierownicy kształcenia praktycznego, nauczyciele zawodu), 10 pracowników posiadających orzeczenie o niepełnosprawności, 10 pracowników organów oświatowych jst. oraz uczestników wywiadów zogniskowanych (04-09.2012). Istotnym elementem upowszechniania założeń projektu była również konferencja upowszechniająca wyniki badań, która odbyła się 21.11.2012 w Koszalinie. Wzięło w niej udział 126 osób (nauczyciele, dyrekcje szkół, samorządy, Kuratorium Oświaty) . Na tym etapie upowszechnianiu podlegały jedynie założenia przyszłego produktu finalnego.

W trakcie II etapu realizacji projektu (po zatwierdzeniu Strategii Wdrażania) będą prowadzone następujące działania:

- upowszechnianie produktu w grupie 5 nauczycieli kształcenia zawodowego objętych testem (02.2013 – 04.2014)
- upowszechnianie produktu w grupie 10 uczniów szkół zawodowych objętych testem produktu i pośrednio również ich rodziców i opiekunów (razem 30 osób) (02.2013 – 04.2014)
- upowszechnienie produktu wśród szerokiego grona potencjalnych użytkowników i odbiorców poprzez stronę internetową projektu, na której będą zamieszczane aktualne informacje o projekcie (obecnie skala zainteresowania jest trudna do oszacowania, ponadto duża część tej grupy może się pokrywać z osobami, które innymi kanałami dowiedzą się o produkcie i będą szukały dodatkowych informacji lub kontaktu z Projektodawcą,
- upowszechnienie produktu wśród szerokiego grona potencjalnych użytkowników i odbiorców poprzez wersję testową multimedialnej platformy edukacyjnej, do części której umożliwimy dostęp osobom nie uczestniczącym bezpośrednio w teście, pod warunkiem wyrażenia zgody na uczestnictwo w badaniach ewaluacyjnych.

Etap upowszechniania (po walidacji produktu) będzie składał się z następujących faz:

Faza / termin	Działania
I faza (01.2015)	<ul style="list-style-type: none"> ○ uruchomienie (po walidacji), moderowanie i promocja portalu edukacyjnego, ○ wysyłka pakietów informacyjnych nt. rezultatów cząstkowych (poczta tradycyjna i mailing – około 100 adresatów) do instytucji z województwa zachodniopomorskiego: szkół i nauczycieli kształcenia zawodowego, organów

	<p>prowadzących, Kuratorium Oświaty, ośrodków doskonalenia nauczycieli,</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ media – relations – kontakt z mediami regionalnymi i specjalistycznymi – oddziaływanie poprzez komunikaty prasowe.
<p>II faza (I-II kw. 2015)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ intensyfikacja działań rozpoczętych w I fazie, ○ artykuły sponsorowane (6 artykułów w prasie branżowej), ○ wydruk i upowszechnienie na terenie województwa zachodniopomorskiego publikacji dotyczącej multimedialnych narzędzi wspomagających kształcenie zawodowe osób niepełnosprawnych intelektualnie oraz ułatwiających kontakt takich osób z pracodawcami (500 sztuk – szkoły zawodowe, nadzór pedagogiczny, organy prowadzące, ośrodki doskonalenia nauczycieli, dodatkowo – Ministerstwo Edukacji Narodowej), ○ szkolenia dla nauczycieli kształcenia zawodowego z zakresu stosowania modelu – 30 osób ze szkół zawodowych, ○ 4 seminaria dla dyrektorów szkół, nauczycieli, kierowników kształcenia zawodowego, przedstawicieli samorządów i innych osób zgłaszających zainteresowanie produktem finalnym. Seminaria zostaną zorganizowane w 4 subregionach: koszaliński, stargardzki, szczecinecki, miasto Szczecin – 4 x min. 40 osób, ○ warsztaty dla 50 uczniów pokazujące praktyczne zastosowanie portalu edukacyjnego, ○ 4 szkolenia dla pracodawców w 4 subregionach województwa zachodniopomorskiego – 4 x 20 osób, ○ konferencja podsumowująca projekt (upowszechniająca) dla około 100 osób (przedstawiciele organów prowadzących, dyrekcje szkół zawodowych, ośrodki kształcenia zawodowego, WUP, MEN).

Należy także podkreślić, iż w zależności od adresata działań upowszechniających, zostanie dostosowana treść i forma komunikatu. Multimedialny portal edukacyjny będzie zawierał oddzielne strefy dedykowane dla: nauczycieli (szkoły), oddzielne dla uczniów i ich rodziców oraz pracodawców – dostępne po zalogowaniu, z dostosowaniem m.in. grafiki do specyfiki danej grupy.

7. Strategia włączania do głównego nurtu polityki

7.1. Cel działań włączających

Naszym celem jest przekonanie nauczycieli i decydentów szkolnych do trwałego wykorzystania modelu w nauczaniu zawodu uczniów niepełnosprawnych intelektualnie, w jak największej ilości szkół zawodowych w województwie zachodniopomorskim, a w przyszłości również w kraju.

7.2. Efekt działań włączających

Miarą efektu tych działań będzie włączenie, przez co najmniej 4 szkoły oraz szkołę biorącą udział w teście, produktu finalnego do swojej praktyki. Zdajemy sobie sprawę, iż metoda będzie wykorzystywana przez konkretnych nauczycieli, zatem w strategii włączania skupiamy się głównie na tej grupie użytkowników.

7.3. Grupy objęte włączaniem do głównego nurtu polityki:

7.3.1. Mainstreaming horyzontalny

Odbiorcy działań	Liczba	Uzasadnienie wyboru
Nauczyciele kształcenia zawodowego	35 nauczycieli plus nauczyciele uczestniczący w konferencji kończącej projekt i seminariach (razem około 175 osób)	Nauczyciele są głównymi użytkownikami produktu. Tylko pozytywny odbiór produktu jest w stanie skłonić ich do użytkowania produktu przy przygotowywaniu zajęć z uczniem niepełnosprawnym intelektualnie. Ostatecznie to nauczyciele jako bezpośredni użytkownicy zdecydować, czy podejmą trud przystosowywania treści multimedialnych do percepcji uczniów niepełnosprawnych intelektualnie. Będziemy ich przekonywać, iż czas potrzebny na przygotowanie się do stosowania modelu zostanie wynagrodzony lepszymi wynikami pracy z takimi uczniami.
Dyrekcje szkół zawodowych i kierownicy kształcenia praktycznego	Ok. 20 osób	Dyrektorzy szkół zawodowych i kierownicy kształcenia praktycznego są osobami, które mają bezpośredni wpływ na sposób realizacji zajęć w szkołach, poprzez swoje działania dążą do podniesienia prestiżu szkoły i jej atrakcyjności na rynku. Nowe narzędzie może pomóc im w osiąganiu tych celów. Jeśli grupa ta pozytywnie odbierze zasadność wykorzystania produktu finalnego, będzie zachęcać lub nawet zalecać nauczycielom stosowanie proponowanej metody. Może również wpływać na włączenie produktu poprzez wyróżnianie nauczycieli stosujących metodę np. w postaci pierwszeństwa przy zakupie urządzeń multimedialnych.
Przedstawiciele organów prowadzących –głównie samorząd powiatowy	10 osób	Przedstawiciele organów odpowiedzialnych za funkcjonowanie szkół na danym obszarze decydują m.in. o kierunkach kształcenia i wpływają na stosowane metody. Przekonanie przedstawicieli organów prowadzących jest konieczne, ponieważ mogą oni stwarzać warunki w szkołach do łatwiejszego zastosowania metody (finansowanie zakupu sprzętu, środki na szkolenia dla nauczycieli). Koszty uruchomienia produktu finalnego nie są duże, jednakże pozytywna ocena organów prowadzących z pewnością będzie ułatwiała uzyskanie środków na ten cel.

7.3.2. Mainstreaming wertykalny

Odbiorcy działań	Liczba	Uzasadnienie wyboru
Przedstawiciele organów prowadzących –głównie samorządu powiatowy	10	W mainstreamingu wertykalnym chcemy zwrócić uwagę, iż szkoły zawodowe mogą skuteczniej przygotowywać uczniów niepełnosprawnych intelektualnie do pracy, tym samym może to mieć wpływ na bezrobocie tej grupy osób w przyszłości. Polityka władz lokalnych powinna sprzyjać wszelkim rozwiązaniom, które będą wspomagać grupy zagrożone wykluczeniem społecznym i zawodowym. Oddziaływanie w tym obszarze na władze powiatu

		może spowodować zauważenie metody w dokumentach lokalnych (np. lokalne strategie przeciwdziałania bezrobociu).
Pracodawcy	80	Od zainteresowania tej grupy osób zależeć będzie jedna z najistotniejszych funkcjonalności platformy multimedialnej, jaką jest możliwość kontaktu ucznia z pracodawcą i pracodawcy ze szkołą.
Przedstawiciele ośrodków doskonalenia nauczycieli	3	Mają bezpośredni wpływ na treści szkolenia i doskonalenia nauczycieli, wskazują możliwe nowe rozwiązania do wykorzystania w pracy nauczyciela. Dzięki zdobyciu pozytywnej opinii w ośrodkach doskonalenia nauczycieli zdobywamy kolejny kanał dotarcia do nauczycieli i dyrektorów szkół w celu przekonania ich do wykorzystywania modelu w pracy dydaktycznej z uczniem niepełnosprawnym intelektualnie.
Przedstawiciele Kuratorium Oświaty w Szczecinie, MEN	2	Dbają o wysoki poziom nauczania w szkołach, weryfikują i diagnozują proces nauczania. Przedstawiciele kuratorium nie mogą wprost zalecać stosowania metody, jednakże mogą wskazywać ich wykorzystywanie jako dobrą praktykę promując nowe trendy w nauczaniu uczniów niepełnosprawnych intelektualnie.
Przedstawiciele Ministerstwa Edukacji Narodowej	2	Poszukują nowych rozwiązań podnoszących poziom nauczania w Polsce. Pozytywna opinia MEN o metodzie i zastosowaniu platformy multimedialnej do kojarzenia potrzeb pracodawcy i absolwenta szkoły winna przyczynić się do powszechniejszego wdrożenia produktu finalnego.

7.4. Plan działań i ich charakterystyka

7.4.1. Założenia planu działania

W ramach Strategii Wdrażania przewidziano prowadzenie działań włączających do praktyki (mainstreaming horyzontalny), jak i działań włączających do polityki (mainstreaming wertykalny). Z uwagi na specyfikę projektu i fakt, iż o włączeniu modelu do praktyki może również zadecydować atrakcyjne i skuteczne upowszechnianie, niektóre działania realizowane w ramach strategii włączania pokrywają się z zadaniami strategii upowszechniania. Dzięki temu wykorzystamy niektóre narzędzia upowszechniania do mainstreamingu.

Warunkiem koniecznym skutecznych działań mainstreamingowych jest przekonanie, przede wszystkim nauczycieli do korzystania z modelu przy dostosowywaniu treści multimedialnych do percepcji uczniów niepełnosprawnych intelektualnie.

Od samego początku realizacji projektu, prowadzone są działania mające na celu przekonanie nauczycieli do aktywnego udziału w projekcie. Dlatego już w trakcie działań upowszechniających skierowanych do tej grupy, będziemy aktywnie zachęcać ich do włączania produktu. Szczególnie duży potencjał lobbujący widzimy w nauczycielach, którzy uczestniczyć będą w testach i szkoleniach w trakcie fazy upowszechniania i włączania. Zakładamy, iż nauczyciele testowej szkoły będą aktywnie korzystać z metody. Szkolenia i warsztaty prowadzone w fazie upowszechniania pozwolą na przekonanie nauczycieli z co najmniej 20 szkół do zadeklarowania korzystania z modelu i włączenia go do stałej praktyki dostosowywania treści multimedialnych do percepcji uczniów niepełnosprawnych intelektualnie. Wprowadzenie metody i platformy multimedialnej nie wymaga działań formalnych i prawnych podejmowanych na poziomie krajowym, jednak widzimy daleko

idącą korzyść w przekonaniu przedstawicieli MEN, Kuratorium i ODN do modelu, gdyż dobra opinia tej grupy o modelu może wpłynąć i na nauczycieli i na dyrektorów szkół oraz władze lokalne. Sukcesem działań włączających będzie przyjęcie nowego produktu do praktyki nauczania przez nauczycieli co najmniej 20 szkół zawodowych. Wierzimy jednak, iż dzięki konferencjom, publikacjom i artykułom prasowym i dostępności modelu na platformie multimedialnej zainteresowanie będzie znacznie większe, jednak jest ono teraz trudne do oszacowania. Uważamy, iż nauczyciele przynajmniej kilka innych szkół wdrożą model. Również spodziewany się dużego zainteresowania pracodawców platformą multimedialną, dzięki której będą oni w stanie lepiej poznać problemy i możliwości uczniów niepełnosprawnych intelektualnie. W każdym jednak przypadku, z uwagi na dużą trudność we wdrożeniu osób niepełnosprawnych intelektualnie do pracy, liczba wdrożeń w początkowym etapie po zakończeniu projektu nie może być duża. Zainteresowanie modelem będzie rosło wraz ze zwiększeniem świadomości społecznej o przydatności do pracy osób niepełnosprawnych intelektualnie.

7.4.2. Plan działań włączających:

Działanie włączające	Adresaci działania	Uzasadnienie	Oczekiwane rezultaty
Spotkania Komitetu Sterującego i Zespołu Projektowego z udziałem ekspertów biorących udział w projekcie (cały okres realizacji projektu), (mainstreaming horyzontalny)	Personel zarządzający projektem i przedstawiciele Partnerów (6-8 osób)	Dzięki udziałowi ekspertów i wniosków z testowania i ewaluacji możliwe będzie zdobywanie kolejnych argumentów za wdrożeniem modelu do praktyki.	Wzmocnienie przekazu do szkół, nauczycieli i innych potencjalnych użytkowników modelu.
Szkolenia nauczycieli na etapie testowania (mainstreaming horyzontalny) (02.2013 – 04.2014)	5 nauczycieli	Celem szkoleń będzie nie tylko przekazanie wiedzy o produkcie ale przede wszystkim wywarcie wpływu w celu zachęcenia do korzystania z niego (jako nowoczesnego narzędzia wspomagającego dydaktykę) w przyszłości	Oczekujemy, iż szkoła, z której pochodzą nauczyciele, będzie stosowała produkt finalny
Szkolenia dla nauczycieli kształcenia zawodowego w fazie upowszechniania produktu (02-05.2015r.) (mainstreaming horyzontalny)	30 nauczycieli	Produkt po walidacji będzie miał już ostateczną formę gotową do włączania go do praktyki	Wzrost zainteresowania modelem, pobranie modelu do stosowania przez nauczycieli co najmniej 20 szkół
Seminaria w 4 subregionach województwa zachodniopomorskiego (mainstreaming wertykalny) (02-05.2015r.)	Dyrektorzy szkół, kierownicy kształcenia praktycznego, nauczyciele, pedagodzy – 160 osób	Produkt po walidacji będzie miał już ostateczną formę gotową do włączania go do praktyki	Oddziaływanie władz szkolnych bezpośrednio na nauczycieli w celu zachęcenia ich do skorzystania z modelu
Przekazanie informacji o projekcie, rezultatach, modelu i platformie oraz o sposobie dostępu do	Co najmniej 10 organów prowadzących (władze powiatów na obszarze województwa	Wysłanie informacji drogą elektroniczną oraz wysyłka materiałów	Wzmocnienie zainteresowania produktem, wejścia na portal edukacyjny, pobieranie

produktów (do wiadomości nauczycieli zawodu) (02 – 06.2015)	zachodnio-pomorskiego, które prowadzą placówki zawodowe o charakterze integracyjnym).	drukowanych do zainteresowanych podmiotów. Spotkania indywidualne.	materiałów z portalu.
Opiniowanie produktu przez specjalistów Kuratorium Oświaty w Szczecinie i MEN (mainstreaming wertykalny) (02-05.2015)	Okolo 1-2 osoby spośród władz Kuratorium Oświaty i specjalistów metodycznych	Wydanie opinii o produkcie finalnym z punktu widzenia jego przydatności jako dodatkowego narzędzia w nauczaniu uczniów niepełnosprawnych.	Opinię wykorzystamy do bezpośredniego oddziaływania na decydentów (samorządy i dyrekcje szkół) jako narzędzie oddziaływania z kolei na nauczycieli.
Szkolenia w 4 subregionach województwa zachodniopomorskiego dla pracodawców (02-05.2015r.) (mainstreaming wertykalny)	80 pracodawców	Sukces włączenia platformy do praktyki będzie korzystanie z niej aktywne przez pracodawców, którzy będą kontaktować się z uczniami niepełnosprawnymi intelektualnie	Aktywny udział pracodawców wykorzystamy do promowania projektu we władzach, jako skutecznego narzędzia wsparcia dla uczniów niepełnosprawnych.
Wizyty ekspertów brytyjskich w Polsce (mainstreaming wertykalny) (III kwartał 2014)	1-2 osoby wyłonione z rekomendacji partnera ponadnarodowego	Przekazanie doświadczeń brytyjskich w zakresie wdrażania podobnego narzędzia. Podczas wizyty planujemy szereg spotkań z decydentami (władze samorządowe, Kuratorium Oświaty w Szczecinie)	Chcemy wykorzystać efekt prezentacji modelu jako sprawdzonego i zweryfikowanego w innym kraju. Ponadto model nasz będzie miał rekomendację partnera ponadnarodowego
Konferencja upowszechniająca (06.2015r.) (mainstreaming horyzontalny (nauczyciele) i wertykalny (władze)).	Ok. 100 osób (nauczyciele, dyrekcje szkół, przedstawiciele samorządów, pracodawcy, Kuratorium Oświaty, MEN)	Kampanię upowszechniającą chcemy wykorzystać do prowadzenia rozmów z osobami kluczowymi dla włączenia produktu – kontakt osobisty w trakcie zapraszania, udział danej osoby w konferencji i podtrzymywanie tego kontaktu po jej zakończeniu	Oczekujemy konkretnych deklaracji ze strony potencjalnych użytkowników o włączeniu produktu. Liczymy na oddziaływanie na swoje placówki ze strony władz samorządowych.

8. Kamienie milowe II etapu

1. Wprowadzenie korekt do produktu wynikających z ekspertyz ponadnarodowych – XII 2012
2. Rekrutacja nauczycieli – V 2013
3. Realizacja badań eyetrackingowych –VI 2013
4. Szkolenia nauczycieli – VI-VIII 2013
5. Testowanie treści multimedialnych – IV 2014
6. Ewaluacja zewnętrzna produktu finalnego – XI 2014

7. Opracowanie ostatecznej wersji produktu finalnego – XII 2014
8. Upowszechnianie i włączanie do głównego nurtu – V 2015

9. Analiza ryzyka

9.1. Założenia i skala oceny ryzyka

9.1.1. Założenia

Diagnozę potencjalnych zagrożeń przedstawiono we wniosku o dofinansowanie. W pierwszym etapie realizacji projektu zweryfikowano zagrożenia zapisane we wniosku o dofinansowanie i dokonano aktualizacji analizy ryzyka według standardów zarządzania projektami innowacyjnymi, z wykorzystaniem następujących narzędzi:

- identyfikacja ryzyka oraz ocena jego wpływu na realizację projektu;
- planowanie działań zapobiegawczych i sposobów reagowania na wystąpienie ryzyka;
- wdrażanie zaplanowanych działań w przypadku wystąpienia zagrożenia.

9.1.2. Skala przyjęta do szacowania ryzyka:

- oszacowanie prawdopodobieństwa wystąpienia ryzyka w skali od 1 do 3, gdzie 1 oznacza niskie prawdopodobieństwo, a 3 – wysokie prawdopodobieństwo
- oszacowanie wpływu ryzyka na realizację projektu w skali od 1 do 3, gdzie 1 oznacza bardzo mały wpływ na realizację projektu, a 3 – wpływ bardzo duży
- zidentyfikowanie najważniejszych zagrożeń: przemnożenie punktów za „prawdopodobieństwo” i „wpływ ryzyka”; za istotne uznane są zagrożenia, które uzyskały co najmniej 4 punkty

9.2. Ocena ryzyka

9.2.1. Zagrożenia zidentyfikowane w fazie testowania

Lp.	Sytuacja, której wystąpienie może uniemożliwić lub utrudnić osiągnięcie celu projektu	Prawdopodobieństwo	Wpływ na projekt	Ocena ryzyka	Opis działań, które zostaną podjęte w celu uniknięcia wystąpienia sytuacji ryzyka (zapobieganie) oraz w przypadku wystąpienia sytuacji ryzyka (minimalizowanie)
1.	Wady i braki w produkcji finalnym	2	3	6	<i>Zapobieganie:</i> 1/ bieżąca ewaluacja efektywności i przydatności produktu na etapie testowania, na podstawie opinii nauczycieli, trenerów, kontaktu z uczniami, 2/ sprawdzanie efektywności rozwiązania na obu grupach docelowych, bieżące usuwanie uchybień, 3/ konsultacja poprawności założeń modelu z metodykiem nauczania osób

					niepełnosprawnych intelektualnie <i>Minimalizowanie:</i> 1/ uwzględnienie uwag z ewaluacji sporządzonej przez zewnętrznego ewaluatora. Odpowiedzialny - Kierownik projektu
2.	Trudności w testowaniu produktu na grupie uczniów niepełnosprawnych intelektualnie	2	3	6	<i>Zapobieganie:</i> 1/ staranny dobór nauczycieli / ekspertów w pracy z uczniami niepełnosprawnymi intelektualnie 2/ ograniczenie intensywności testu w celu uniknięcia zjawiska „zmęczenia” działaniami projektu <i>Minimalizowanie:</i> 1/ dobór bardzo małej grupy uczniów w okresie testu, 2/ współpraca z rodzicami. Odpowiedzialny–Ekspert ds. testowania
3.	Problemy techniczne z funkcjonowaniem platformy multimedialnej	2	2	4	<i>Zapobieganie:</i> 1/ zatrudnienie wysokiej klasy fachowców w zakresie wdrażania technologii informatycznych, 2/ wykorzystanie doświadczenia partnera brytyjskiego <i>Minimalizowanie:</i> 1/ zastosowanie najpopularniejszych na rynku systemów programowania 2/ kontakt z użytkownikami i odbiorcami w trakcie testowania. Odpowiedzialny–Ekspert ds. testowania
4.	Małe zainteresowanie udziałem w projekcie grupy docelowej, tj. szkół (dyrektorów) nauczycieli, jak i uczniów	1	3	3	<i>Zapobieganie:</i> 1/ niskie prawdopodobieństwo wystąpienia wynika z faktu dużego zainteresowania produktem wyrażanym już w trakcie badań podczas I etapu projektu. Nauczyciele poszukują metod wspierających pracę z uczniem niepełnosprawnym intelektualnie, zaś rodzicom uczniów zależy na każdej formie ich wsparcia w późniejszym samodzielnym życiu 2/ zachęta w postaci zakupu sprzętu informatycznego do szkoły objętej projektem, 3/ promocja projektu, <i>Minimalizowanie:</i> 1/ uruchomienie dodatkowych kanałów informacyjnych, kontakty osobiste. Odpowiedzialny–Ekspert ds. rekrutacji
5.	Zniechęcenie szkół i nauczycieli w trakcie testowania	1	3	3	<i>Zapobieganie:</i> 1/ staranny dobór szkoły do testowania uwzględniający motywację dyrekcji, organu prowadzącego i nauczycieli zawodu, 2/ wykorzystanie znajomości środowiska przez zespół projektowy i Komitet

					<p>Sterujący</p> <p>3/ podpisanie umów ze szkołami dla sformalizowania współpracy</p> <p><i>Minimalizowanie:</i></p> <p>1/ ciągły monitoring projektu i grupy docelowej w trakcie testowania,</p> <p>2/ wykorzystanie narzędzi ewaluacji do uświadomienia wagi testowania nowych rozwiązań (wpływ na motywację).</p> <p>Odpowiedzialny–Ekspert ds. testowania</p>
6.	Małe dostosowanie narzędzia/modelu do potrzeb szkół zawodowych i nauczycieli	1	3	3	<p><i>Zapobieganie:</i></p> <p>1/ poprzedzenie realizacji projektu i etapu wdrażania szerokimi badaniami wskazującymi na potrzeby w tym względzie szkół zawodowych i nauczycieli,</p> <p>2/ włączanie odbiorców, użytkowników w proces tworzenia produktu finalnego, uwzględnianie opinii, sugestii</p> <p>3/ wprowadzanie zmian do modelu – na każdym etapie udoskonalanie zgodnie z wynikami testowania,</p> <p>4/ korzystanie z doświadczeń brytyjskich Partnera Projektu,</p> <p>5/ Konsultacje z metodologiem nauczania,</p> <p><i>Minimalizowanie:</i></p> <p>1/ przeprowadzenie ewaluacji zewnętrznej produktu</p> <p>2/ współpraca z pracodawcami przy konstruowaniu modelu.</p> <p>Odpowiedzialny–Kierownik projektu</p>
7.	Ryzyko braku płynności finansowej na rzecz kolejnych działań w projekcie	1	3	3	<p><i>Zapobieganie:</i></p> <p>1/ staranne opracowanie i aktualizacja harmonogramu płatności,</p> <p>2/ przestrzeganie harmonogramu rzeczowo-finansowego projektu,</p> <p>3/ dbałość o jakość przygotowywanych wniosków o płatność</p> <p><i>Minimalizowanie:</i></p> <p>1/ wykorzystanie potencjału finansowego partnerów.</p> <p>Odpowiedzialny–Kierownik projektu</p>
8.	Rozwiązania zaproponowane i wdrożone przez Partnera Zagranicznego w Anglii nie odpowiadają na potrzeby regionalne	2	1	2	<p><i>Zapobieganie:</i></p> <p>1/ na etapie poszukiwania partnera zdecydowano się na podmiot, którego eksperci posiadają doświadczenie w wykorzystaniu modelu do poprawy percepcji odbioru informacji multimedialnej</p> <p><i>Minimalizowanie:</i></p> <p>1/ współpraca z metodykami kształcenia zawodowego i nauczycielami bezpośrednio pracującymi z uczniami niepełnosprawnymi intelektualnie pozwoli na wczesne wykrywanie problemów z adaptacyjnością proponowanych</p>

					rozwiązań. Odpowiedzialny–Kierownik projektu
9.	Zbyt duże skomplikowanie Modelu wpływające na małe zainteresowanie korzystaniem z niego	1	2	2	<i>Zapobieganie:</i> 1/ położenie nacisku na przyjazne wyjaśnienia zasad modelu i przyjazny interfejs platformy, 2/ opracowanie programów szkoleń specjalistycznych dla nauczycieli, <i>Minimalizowanie:</i> 1/ uwzględnianie uwag zgłaszanych do modelu podczas ewaluacji wewnętrznej i zewnętrznej. Odpowiedzialny–Kierownik projektu

9.2.2. Zagrożenia zidentyfikowane w fazie upowszechniania i włączenia:

L.p.	Sytuacja, której wystąpienie może uniemożliwić lub utrudnić osiągnięcie celu projektu	Prawdopodobieństwo	Wpływ na projekt	Ocena ryzyka	Opis działań, które zostaną podjęte w celu uniknięcia wystąpienia sytuacji ryzyka (zapobieganie) oraz w przypadku wystąpienia sytuacji ryzyka (minimalizowanie)
1.	Problemy techniczne z funkcjonowaniem platformy multimedialnej	2	2	4	<i>Zapobieganie:</i> 1/ zatrudnienie wysokiej klasy fachowców w zakresie wdrażania technologii informatycznych, 2/ wykorzystanie doświadczenia partnera brytyjskiego <i>Minimalizowanie:</i> 1/ zastosowanie najpopularniejszych na rynku systemów programowania 2/ rozbudowany FAQ w zakresie obsługi platformy. Odpowiedzialny–Kierownik projektu
2.	Niskie efekty działań włączających	2	2	4	<i>Zapobieganie:</i> 1/ kierowanie działań włączających do starannie wybranych grup interesariuszy, 2/ skupienie uwagi przede wszystkim na nauczycielach, którzy pracują z młodzieżą niepełnosprawną intelektualnie i odnoszą sukcesy w tej pracy 3/ pozyskanie przychylności i zainteresowania pracodawców, powiatowych decydentów, Kuratorium Oświaty w Szczecinie, ośrodków doskonalenia nauczycieli, 4/ kompatybilność wypracowanego rozwiązania z wdrażaną polityką wspierania szkolnictwa zawodowego. <i>Minimalizowanie:</i> 1/ wypracowanie produktu możliwie najlepiej odpowiadającego zapotrzebowaniu nauczycieli i przekazaniu go w przystępnej formie podręcznika użytkownika.

					Odpowiedzialny–Specjalista ds. rekrutacji
3.	Niskie efekty działań upowszechniających	2	2	4	<p><i>Zapobieganie:</i></p> <p>1/ wymaganie potwierdzenia uczestnictwa w spotkaniach, szkoleniach i konferencjach (odnotowanie niskiego zainteresowania spowoduje podjęcie szerszych działań informujących),</p> <p>2/ stosowanie zaproszeń imiennych, rozmowy telefoniczne w ramach składanego zaproszenia,</p> <p>3/ zakrojona na szeroką skalę, obejmująca całe województwo kampania informująca o wypracowywanym produkcie</p> <p><i>Minimalizowanie:</i></p> <p>1/ wykorzystanie zaangażowania dyrektorów, nauczycieli i uczniów w wypracowanie produktu finalnego.</p> <p>Odpowiedzialny–Specjalista ds. rekrutacji</p>
4.	Małe zainteresowanie udziałem w szkoleniach, warsztatach i konferencjach fazy upowszechniania grupy docelowej, tj. szkół (dyrektorów) nauczycieli, jak i uczniów	1	3	3	<p><i>Zapobieganie:</i></p> <p>1/ niskie prawdopodobieństwo wystąpienia wynika z faktu dużego zainteresowania produktem wyrażanym już w trakcie badań podczas I etapu projektu. Nauczyciele poszukują metod wspierających pracę z uczniem niepełnosprawnym intelektualnie, zaś rodzicom uczniów zależy na każdej formie ich wsparcia w późniejszym samodzielnym życiu</p> <p>2/ Działania Zespołu Projektowego i Komitetu Sterującego w zakresie upowszechniania zwiększają zainteresowanie projektem,</p> <p>3/ promocja projektu,</p> <p><i>Minimalizowanie:</i></p> <p>1/ uruchomienie dodatkowych kanałów informacyjnych, kontakty osobiste.</p> <p>Odpowiedzialny–Specjalista ds. rekrutacji</p>
5.	Niepewność dotycząca stabilności finansowej modelu po okresie finansowania ze środków projektowych	3	1	3	<p><i>Zapobieganie:</i></p> <p>1/ zwrócenie uwagi podczas działań upowszechniających i włączających na bezpłatną dostępność modelu</p> <p><i>Minimalizowanie:</i></p> <p>1/ zwrócenie uwagi podczas działań upowszechniających i włączających na to, że powszechne stosowanie technologii informatycznych prowadzi w określonej perspektywie do minimalizowania kosztów.</p> <p>Odpowiedzialny–Specjalista ds. rekrutacji</p>

6.	Małe dostosowanie narzędzia/modelu do potrzeb szkół zawodowych	1	3	3	<p><i>Zapobieganie:</i></p> <p>1/ poprzedzenie etapu wdrażania szerokimi badaniami wskazującymi na potrzeby w tym względzie szkół zawodowych,</p> <p>2/ włączanie odbiorców, użytkowników w proces tworzenia produktu finalnego, uwzględnianie opinii, sugestii</p> <p>3/ wprowadzanie zmian do modelu – na każdym etapie udoskonalanie zgodnie z wynikami testowania,</p> <p>4/ korzystanie z doświadczeń brytyjskich Partnera Projektu,</p> <p>5/ Konsultacje z metodologiem nauczania,</p> <p><i>Minimalizowanie:</i></p> <p>1/ przeprowadzenie ewaluacji zewnętrznej produktu</p> <p>2/ współpraca z pracodawcami przy konstruowaniu modelu.</p> <p>Odpowiedzialny–Kierownik projektu</p>
7.	Ryzyko braku płynności finansowej na rzecz kolejnych działań w projekcie	1	3	3	<p><i>Zapobieganie:</i></p> <p>1/ staranne opracowanie i aktualizacja harmonogramu płatności,</p> <p>2/ przestrzeganie harmonogramu rzeczowo-finansowego projektu,</p> <p>3/ dbałość o jakość przygotowywanych wniosków o płatność</p> <p><i>Minimalizowanie:</i></p> <p>1/ wykorzystanie potencjału finansowego partnerów.</p> <p>Odpowiedzialny–Kierownik projektu</p>
8.	Trudności na etapie włączenia modelu do głównego nurtu polityki z powodu niechęci decydentów	1	2	2	<p><i>Zapobieganie:</i></p> <p>1/ osobiste spotkania z decydentami w celu przedstawienia zalet produktu finalnego (starostowie),</p> <p>2/ wsparcie działań przez Partnerów.</p> <p>3/ organizacja konferencji i seminariów dla decydentów,</p> <p><i>Minimalizowanie:</i></p> <p>1/ włączanie modelu jedynie w szkołach przygotowanych do jego odbioru (posiadających doświadczenie w pracy z uczniem niepełnosprawnym intelektualnie) i pokazywanie dobrych praktyk w tym zakresie innym.</p> <p>Odpowiedzialny–Kierownik projektu</p>
9.	Zbyt duże skomplikowanie Modelu wpływające na małe zainteresowanie korzystaniem z niego	1	2	2	<p><i>Zapobieganie:</i></p> <p>1/ położenie nacisku na przyjazne wyjaśnienia zasad modelu i przyjazny interfejs platformy,</p> <p>2/ opracowanie programów szkoleń specjalistycznych dla nauczycieli,</p> <p><i>Minimalizowanie:</i></p> <p>1/ uwzględnianie uwag zgłaszanych do</p>

Lider projektu:

Partnerzy projektu:

					modelu podczas ewaluacji wewnętrznej i zewnętrznej. Odpowiedzialny–Kierownik projektu
10.	Udostępnienie innego narzędzia wspierającego pracę nauczyciela z osobami niepełnosprawnymi	1	1	1	<p><i>Zapobieganie:</i></p> <p>1/ badania przeprowadzone podczas I etapu potwierdziły aktualność potrzeby wdrożenia nowego modelu, 2/ założona kompleksowość wsparcia powoduje ograniczenie ryzyka, gdyż szkoły otrzymują nie tylko produkt w postaci modelu, ale i dedykowany portal, który umożliwia dodatkowo kontakt uczniów niepełnosprawnych z pracodawcami,</p> <p><i>Minimalizowanie:</i></p> <p>1/skuteczność działań upowszechniających i włączających ograniczy skutki ewentualnego pojawienia się konkurencyjnego narzędzia, 2/ monitorowanie rynku usług edukacyjnych.</p> <p>Odpowiedzialny–Kierownik projektu</p>

Partnerzy projektu:

.....
Projektodawca (data, podpis i pieczęć)

.....
Partner 1 (data, podpis i pieczęć)

.....
Partner 2 (data, podpis i pieczęć)

.....
Partner 3 (data, podpis i pieczęć)

